

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 11-12 kwietnia 2014 r. na kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” prowadzonym w obszarze nauk technicznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizowanym w formie studiów niestacjonarnych w Bydgoskiej Szkole Wyższej.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący:

- dr hab. inż. Janusz Uriasz – członek PKA,

członkowie:

- Prof. dr hab. inż. Leszek Kiełtyka – ekspert PKA,
- prof. dr hab. inż. Andrzej Ambroziak – ekspert PKA,
- mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych,
- Maja Bednarzewska – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP.

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” prowadzonym w Bydgoskiej Szkole Wyższej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Władze Uczelni stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu Wizytującego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1) Zgodnie § 11 ust. 1 pkt 1 Statutu Bydgoskiej Szkoły Wyższej misję i strategię Uczelni zatwierdził Senat na wniosek Rektora. Strategia Bydgoskiej Szkoły Wyższej została przyjęta w zgodzie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą nr 25/9/2012 z dnia 26 września 2012 r. w sprawie: uchwalenia misji i strategii Bydgoskiej Szkoły Wyższej. W czasie wizytacji przedstawiono protokół z posiedzenia Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie.

Bydgoska Szkoła Wyższa (BSW), jako cel swojej misji stawia sobie kształcenie studentów w sposób profesjonalny powodujący zwiększenie ich konkurencyjności na rynku pracy oraz umożliwienie im sprostania wyzwaniom, jakie postawi przed nimi szybki rozwój myśli technologicznej oraz społeczno – ekonomicznej współczesnego świata.

Misja kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” wpisuje się w misję uczelni i jest realizowana poprzez dostosowywanie programów i planów kształcenia do potrzeb otoczenia ekonomiczno – gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego z uwzględnieniem potrzeb interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, którzy mają wpływ na kreowanie i dostosowywanie polityki kształcenia do wymagań stawianych przed współczesnymi inżynierami przez pracodawców w zakresie zatrudniania na stanowiskach związanych z zarządzaniem i inżynierią produkcji.

Zadaniem uczelni jest kształcenie inżynierów dysponujących ugruntowaną wiedzą, odnajdujących się na rynku pracy, potrafiących podejmować trafne rozstrzygnięcia praktyczne, w oparciu o zdobytą w czasie studiów wiedzę teoretyczną. Szczególnie ważnym jest wskazanie na kształcenie przyszłych pracowników dysponujących nie tylko nowoczesną wiedzą, ale również przygotowaniem praktycznym do rozpoczęcia pracy zawodowej opartym o uniwersalne umiejętności techniczne zdobyte w czasie realizacji zajęć projektowych lub laboratoryjnych.

Zgodnie z postanowieniami statutu w Uczelni nie utworzono podstawowych jednostek organizacyjnych. Jednostką, która organizuje i prowadzi działalność naukową i dydaktyczną w ramach dziedziny lub dyscypliny naukowej jest katedra (§ 21 ust. 1 Statutu).

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” prowadzone jest w oparciu o decyzję Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Nr DSW-3-05-4003-339/06dnia 8 listopada 2006 r. Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po podjęciu uchwały przez Senat w sprawie utworzenia kierunku studiów, oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni za zgodą założyciela stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Koncepcja kształcenia kierunku jest spójna z misją uczelni i została dostosowana do potrzeb regionu np. firmy PESA. Koncepcja kształcenia dla kierunku została przyjęta przez Senat Uczelni w porozumieniu z założycielami. Przyjęto koncepcję kształcenia realizowaną poprzez profil praktyczny. Według oceny zespołu wizytującego założenie to jest słuszne, jednakże profil praktyczny jest mało wyrazisty, co przejawia się zbyt małą spójnością koncepcji kształcenia z profilem kadry.

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Oferta kształcenia jest jednolita i nie jest innowacyjna. Uczelnia posiada jednakże możliwości jej kształtowania poprzez posiadane związki z interesariuszami zewnętrznymi tj. pracownikami naukowymi innych jednostek oraz przedsiębiorstwami zwłaszcza branży kolejowej.

2) Wizytowana Uczelnia jest małą jednostką edukacyjną. Posiadane możliwości różnorodnego kształtowania koncepcji kształcenia są ograniczone. Największy wpływ na koncepcję ma założyciel, w porozumieniu, z którym senat uczelni podejmuje decyzje. Opracowana koncepcja kształcenia dla kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” w Bydgoskiej Szkole Wyższej jest adekwatna do potrzeb interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych uczelni. Koncepcja została ukształtowana w udziale z interesariuszami. Koncepcja kształcenia na bieżąco poddawana jest weryfikacji. Przedstawiciele studentów są członkami Senatu Uczelni i stanowią nie mniej niż 20 % wszystkich członków tego organu (zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, który stanowi, że „udział przedstawicieli studentów i doktorantów w senacie uczelni nie może być mniejszy niż 20%.”).

Aktualnie na kierunku studiuje niewielu studentów. Stąd też ich udział w kształtowaniu koncepcji kształcenia przybiera formę niesformalizowaną tj. bezpośredniego kontaktu w celu pozyskania opinii (nie odbywają się formalne spotkania poświęcone kształtowaniu koncepcji kształcenia, podczas których Władze Uczelni konsultowałyby się ze studentami i zasięgały ich opinii dotyczącej ewentualnych zmian).

Koncepcja kształcenia konsultowana była z licznymi interesariuszami zewnętrznymi np. Politechniką Gdańską, Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy, firmą Bohamet, PESA i kilkoma innymi. Współpraca z wymienionymi podmiotami jest realizowana jest na podstawie podpisanych dwustronnych porozumień.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Uczelnia posiada koncepcję kształcenia nawiązującą do misji Uczelni. Koncepcja ta odpowiada celom postawionym przez jednostkę. Rekomenduje się w realizacji koncepcji kształcenia większe wykorzystanie nauczycieli z doświadczeniem praktycznym zdobytym poza Uczelnią.
2. Koncepcja kształcenia została opracowana przy współudziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Cele i efekty kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji w BSW opracowano w oparciu o plany i programy studiów obowiązujące wcześniej według standardów kształcenia, które zostały skorygowane po uwagach Zespołu Wizytującego PKA w roku 2011. Obecnie nie kształci się studentów według tych standardów (nie uruchomiono kształcenia na I roku w roku akademickim 2011/2012).

Zgodnie § 11 ust. 1 pkt 2 Statutu Bydgoskiej Szkoły Wyższej do kompetencji Senatu należy uchwalanie po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego planów studiów i programów nauczania. Obudowę prawną i organizacyjną w zakresie przyjętych w Uczelni działań dotyczących budowania programów kształcenia należy uznać za prawidłową.

W dniu 26 września 2012 r. Senat podjął uchwałę nr 18/9/2012 w sprawie: określenia efektów kształcenia i profilu kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji – studia pierwszego stopnia /inżynierskie/. Uchwałą Senatu Nr 5/9/2012 z dnia 26 września 2012 r. w sprawie: modyfikacji planów studiów i programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów zostały zatwierdzone plany studiów i programy nauczania na poszczególnych kierunkach studiów. Na mocy uchwały Senatu Nr 4/9/2013 z dnia 16 września 2013 r. w sprawie: modyfikacji planów studiów i programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w roku akademickim 2013/2014 zostały zatwierdzone plany studiów na poszczególnych kierunkach studiów w roku akademickim 2013/2014.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu wraz z listami obecności w powyższych sprawach oraz opinie Samorządu Studenckiego dotyczące opisu efektów kształcenia, planów studiów i programów kształcenia: uchwałę Samorządu Studenckiego Nr 18/09/2012 z dnia 11 września 2012 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia i profilu kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, uchwałę Nr 1/9/2012 Prezydium Samorządu Studenckiego Bydgoskiej Szkoły Wyższej z dnia 19 września 2012 r. w sprawie zatwierdzenia planów studiów i programów studiów na rok akademicki 2012/2013 oraz uchwałę Nr 1/9/2013 Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Bydgoskiej Szkoły Wyższej z dnia 11 września 2013 r. w sprawie: modyfikacji planów studiów i programów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Załączniki do uchwał stanowią kompletną dokumentację zawierającą wszystkie niezbędne elementy opisu wprowadzenia KRK. Dokumentację wprowadzenia Krajowych Ram Kwalifikacji dla kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji dołączono do raportu samooceny.

Dla kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji przyjęto profil praktyczny przyporządkowując efekty kształcenia do obszaru nauk technicznych, dziedziny nauk technicznych, dyscyplin: inżynieria produkcji/ budowa i eksploatacja maszyn. Program kształcenia dla kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, studia I stopnia, profil inżynierski przewiduje uzyskanie przez absolwenta tytułu zawodowego: inżynier.

Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych dla studiów 1 stopnia definiuje 43 efekty kierunkowe w zakresie wiedzy (K_W01- K_W43), 47 efektów w zakresie umiejętności (K_U01- K_U47) oraz 15 efektów w zakresie kompetencji społecznych

(K_K01- K_K15). Każdemu efektowi kierunkowemu przyporządkowano odpowiednie efekty obszarowe. Nie określono odrębnie specjalnościowych efektów kształcenia.

Zdefiniowane efekty kierunkowe obejmują odniesienia do wszystkich odpowiednich efektów obszarowych Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, Dziennik Ustaw Nr 253 Poz. 1520 określonych dla obszaru nauk technicznych w załączniku nr 5 dla studiów I i II stopnia efektów oraz uzyskania kompetencji inżynierskich zawartych w załączniku nr 9 dla studiów I stopnia.

Każdy efekt kierunkowy realizuje od jednego do czterech efektów obszarowych dla studiów 1 stopnia. Każdy efekt z obszaru nauk technicznych (Załącznik nr 5) realizowany jest przez dwa do szesnastu efektów kierunkowych dla studiów 1 stopnia, **ale nie odniesiono go szczególnie do efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich o profilu praktycznym** (Załącznik nr 9). Brak jest też w szczególności przywołania efektu InżP_W05 (zna typowe technologie w zakresie studiowanego kierunku studiów) oraz InżU_08 (potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją-zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenia, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi). Uczelnia w piśmie Rektora BSW z dnia 23 kwietnia 2014 r. przesłanym do przewodniczącego ZO, ustosunkowała się do części uwag przedstawionych na spotkaniu podsumowującym, m.in. podano, że ”opracowano poprawkę w zakresie efektów kształcenia, która uwzględnia dwa brakujące efekty inżynierskie”, a brak tych efektów w materiałach przedstawionych ZO podczas wizytacji tłumaczy wynikiem błędu w formatowaniu tabeli, gdzie „zakładane efekty obszarowe, które omyłkowo zostały ujęte w podstawowych umiejętnościach inżynierskich (w programie kształcenia BSW przypisane, jako TIP_U3 i TIP_U4) zamiast w umiejętnościach bezpośrednio związanych z rozwiązywaniem zadań inżynierskich, stąd wskazane efekty ujęte zostały w programach kształcenia przewidzianych dla studentów kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji”. Dokonano stosownej korekty wpasowując je w obowiązujące ramy wynikające ze wskazanej powyżej podstawy prawnej”

W efektach kształcenia można znaleźć odpowiednie treści zbliżone do wymaganych Inż_W05 i Inż_U08, ale nie są to podane w piśmie TIP_U3 i TIP_U4. Efekty kształcenia wymagają więc przeanalizowania.

Pewnym mankamentem jest brak wyszczególnienia efektów kształcenia dla poszczególnych specjalności prowadzonych na kierunku. Znajdują się one wprowadzone w ogólnym zbiorze, ale bez zapisu np. efekty kształcenia dla specjalności odnawialne źródła energii.

Sylabusy wszystkich przedmiotów mają ujednoliconą przejrzystą formę w postaci tzw. kart przedmiotu. Sylabus każdego przedmiotu zawiera usytuowanie przedmiotu w systemie studiów; ogólną charakterystykę przedmiotu; formy, sposoby i metody prowadzenia zajęć; cele, treści i efekty kształcenia; macierz efektów kształcenia. W punkcie: cele, treści, efekty kształcenia i ich odniesienie do kierunkowych i obszarowych efektów kształcenia definiuje cele przedmiotu, a także podaje kryteria oceny osiągniętych efektów, metody ich oceny oraz obciążenie pracą studenta. Efekty modułów (przedmiotów) odnoszą się do efektów kierunkowych, a te z kolei do efektów obszarowych, odpowiednich do stopnia oraz profilu, stanowiąc przemyślaną i spójną całość.

ZO stwierdził brak sylabusu odnoszącego się do praktyk zawodowych dla studiów 1 stopnia, chociaż większość celów, efektów i kryteriów oceny zawarta jest w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 19/9/2012 Rektora BSW z dnia 28 września 2012 r. „Praktyki Zawodowe Studentów. Zarządzanie i inżynieria produkcji”.

Brak jest również sylabusu dotyczącego pracy dyplomowej. W zbiorze sylabusów dotyczących języka obcego, wpisany został do wymagań wstępnych – poziom B1. Uczelnia w wymienionym wcześniej piśmie Rektora BSW z dnia 23 kwietnia 2014 r. przesłanym do przewodniczącego ZO, wyjaśniła, że wskazanie w sylabusach poziomu B1 jest błędem pisarskim, który w wyniku zaleceń powizytacyjnych został poprawiony. W innych sylabusach, np. dla przedmiotu automatyzacja i robotyzacja procesów produkcyjnych, w wymaganiach wstępnych podano: „...student musi posiadać wiedzę z ...geometrii analitycznej, hydrauliki i pneumatyki na poziomie szkoły średniej (przepływy, zespoły i elementy hydrauliczne i pneumatyczne, ...)”. Zdaniem ZO w większości szkół średnich takiej wiedzy nie uzyskuje się.

Uczelnia zapewnia publiczną dostępność opisu efektów kształcenia poprzez umieszczenie na stronie internetowej planów studiów i sylabusów przedmiotów. W „strefie studenta” znajdującej się na stronie internetowej Bydgoskiej Szkoły Wyższej (dostępnej po zalogowaniu), zamieszczone zostały: program kształcenia z określeniem efektów kształcenia przypisanych dla kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” oraz sylabusy z poszczególnych przedmiotów. Pełna dokumentacja dotycząca kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, a w tym efekty kształcenia oraz sylabusy przedmiotów dostępne są też w bibliotece w postaci oprawionych wydruków. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, że raczej nie korzystają z opisanych efektów kształcenia i sylabusów w sposób regularny. Wiedzą, gdzie mogą sprawdzić efekty kształcenia i wymagania przedmiotowe, jednak sięgają po nie głównie w okresie sesji egzaminacyjnej, aby dokładniej przygotować się do egzaminów i zaliczeń. Na podstawie opinii uzyskanych od studentów należy stwierdzić, że tylko niewielu z nich zdaje sobie sprawę z przydatności dobrze opisanych efektów kształcenia, w ich ocenie powinna być przeprowadzona akcja informacyjna na szerszą skalę, która w sposób przystępny i zrozumiały zachęciłaby studentów do regularnego korzystania z opisanych efektów kształcenia.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wskazali, że wiedzą, gdzie mogą sprawdzić efekty kształcenia i wymagania przedmiotowe, jednak sięgają po nie głównie w okresie sesji egzaminacyjnej, aby dokładniej przygotować się do egzaminów i zaliczeń.

Na podstawie opinii uzyskanych od studentów należy stwierdzić, że tylko niewielu z nich zdaje sobie sprawę z przydatności dobrze opisanych efektów kształcenia. Stąd też powinno się przeprowadzać działania informacyjne na szerszą skalę, które zwiększałyby świadomość wśród studentów nt. znaczenia dla nich efektów kształcenia.

2) Efekty kształcenia dla studiów 1 stopnia, kierunkowe jak i przedmiotowe, są sformułowane w zrozumiały sposób. Struktura opisu jest jednolita i logiczna, podzielona na elementy (dokumenty) pozwalające na rzeczową analizę i łatwe zrozumienie ich treści. Prowadzi to do łatwego opracowania metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Odzwierciedla się to w przygotowanych sylabusach wszystkich przedmiotów.

Studentom odczytano kilka, losowo wybranych, efektów kształcenia – w ich ocenie te efekty sformułowane zostały sposobem zrozumiały, czytelny i sposób umożliwiający ich weryfikację.

3) Procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie Studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie rygory związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta.

Zgodnie Regulaminem Studiów okresem zaliczeniowym jest semestr. Zaliczeń zajęć przewidzianych programem kształcenia, w tym programem i planem studiów dokonuje prowadzący zajęcia i odnotowuje w karcie okresowych osiągnięć studenta i protokole zaliczeń. Realizowane przedmioty kończą się zaliczeniem, zaliczeniem z oceną lub egzaminem. W Uczelni obowiązuje 6-stopniowa skala ocen: od oceny „niedostateczny” (2,0) do oceny „bardzo dobry” (5,0). Warunkiem przystąpienia do sesji zaliczeniowej jest uzyskanie zaliczeń ze wszystkich form realizowanego przedmiotu, z którego w danym semestrze przewidziany jest egzamin. Student, który spełnił wymogi przewidziane w planie studiów dla danego okresu rozliczeniowego (uzyskał wymagane zaliczenie, złożył z oceną pozytywną wymagane egzaminy, uzyskał wymaganą liczbę punktów ECTS), uzyskuje zaliczenie tego okresu, potwierdzone w indeksie i karcie okresowych osiągnięć. Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych. Studentom przysługują prawa odwoławcze od ocen przewidziane w Regulaminie Studiów oraz wynikające z niego możliwości poprawiania ocen niedostatecznych. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania. W przekonaniu studentów efekty te są sprawdzalne.

Weryfikacji efektów kształcenia dokonuje się również poprzez praktyki zawodowe. Program studiów przewiduje odbycie 240 godzin praktyki zawodowej (6 tygodni), uregulowanej prawnie w załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora BSW nr 19/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. Przewiduje się, że praktyka I będzie realizowana po I roku studiów w wymiarze 160 godz. (4 tygodnie), a praktyka II po III roku studiów (tzw. praktyka dyplomowa) – 80 godz. (2 tygodnie).

Zakłada on, że praktyka zawodowa pozwoli studentowi m. in. na poznanie struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania firm, przedsiębiorstw, urzędów administracji; zapoznanie się z procesami i technologią produkcji dla wybranej specjalności; porównanie nabytej podczas studiów wiedzy teoretycznej i praktycznej z możliwością jej praktycznego

zastosowania; poznania własnych umiejętności pracy. W zarządzeniu przedstawiono szczegółowe zasady organizacji praktyk oraz jej realizacji (czas trwania, sposób jej udokumentowania). Weryfikacji uzyskania na praktykach zakładanych efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyki ze strony zakładu pracy oraz opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Po zakończeniu praktyki, opiekun zakładowy potwierdza czas i zakres programu praktyk swoim podpisem oraz wystawia opinię o odbytej praktyce oraz studencie. Zaliczenia praktyki dokonuje Pełnomocnik rektora ds. kierunku studiów zarządzanie i inżynieria produkcji na podstawie przedstawionego przez studenta Dziennika Praktyk. Dzięki obowiązkowi systematycznego wpisywania do Dziennika wykonanych czynności, można zweryfikować, czy student zrealizował założone efekty kształcenia. Wątpliwość ZO budzi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w przypadku praktyk zawodowych przewidzianych w planie studiów na 2 semestrze.

Kolejnym sposobem potwierdzania efektów kształcenia, w tym efektów końcowych jest proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określa Regulamin Studiów oraz Zarządzenie Nr 9/9/2012 Rektora Bydgoskiej Szkoły Wyższej z dnia 28 września 2012 r. w sprawie zasad dyplomowania w Bydgoskiej Szkole Wyższej. Procedury dotyczące procesu dyplomowania zawierają wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora i sposób ich powoływania, sposób zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady, wymogi związane z przygotowaniem pracy dyplomowej, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składanie prac dyplomowych i dokonywanie ich recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego.

Prace dyplomowe muszą być przygotowywane według wymogów merytorycznych i formalnych podanych w zasadach określonych przez Uczelnię. Prace dyplomowe przygotowane przez studentów nie są sprawdzane za pomocą systemu antyplagiatowego. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Pełnomocnika Rektora ds. kierunku studiów. W skład komisji wchodzi: Pełnomocnik Rektora ds. kierunku studiów zarządzanie i inżynieria produkcji lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień doktora habilitowanego, promotor oraz recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studenta związanej z kierunkiem studiów i tematem pracy dyplomowej. ZO przedstawiono opracowany przez Dziekana zakres pytań na egzamin dyplomowy. Zawiera on 30 pytań, jednak bez podziału na specjalności i zaledwie około 5 z zakresu np. zarządzania. Zdaniem ZO – lista jest zbyt mała i nie pozwala na pełną weryfikację efektów kształcenia podczas egzaminu dyplomowego.

Podstawowym źródłem informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia są sylabusy przedmiotów. W dokumentach tych określono stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia odnoszące się do każdego z przedmiotów. Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie Studiów. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów. Informacje dotyczące sposobów weryfikacji efektów kształcenia oraz kryteria ocen są podawane do wiadomości studentów na początku semestru przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za dany przedmiot.

Przedstawiony Zespołowi Oceniającemu dokument „Program kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji” zawiera ogólną charakterystykę studiów; efekty

kształcenia; opis programu studiów; opis warunków prowadzenia studiów; dokumenty wewnętrznego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia; inne informacje. Opis sposobu weryfikacji efektów kształcenia zarządzanie i inżynieria produkcji zawarty jest w sylabusach przedmiotów realizowanych w ramach poszczególnych modułów kształcenia (Załącznik nr 5 do Raportu Samooceny). Przedstawione są tabele metod weryfikacji realizowanych efektów kierunkowych. Tabele te zestawiają wszystkie przedmioty wskazując formy jego zaliczenia. Z kolei w sylabusie każdego przedmiotu w punkcie: Cele, Treści i Efekty Kształcenia, wypisane są efekty, a dla każdego efektu (lub grupy efektów) w podpunkcie Metody Oceny podane są metody sprawdzania efektów kształcenia i ich weryfikacji z zestawu metod: egzamin ustny, egzamin pisemny, egzamin praktyczny, test, projekt, prezentacja, raport i inne (na przykład: „70%-kolokwia – po 2 w semestrze, sprawdzający cząstkową wiedzę studentów z realizowanych zagadnień tematycznych, 15% - obecność na zajęciach, 15% - aktywność na zajęciach; ocenianie ciągle postępów w poszerzaniu wiedzy przez studenta, dopuszcza się 1 nieobecność nieusprawiedliwioną, opuszczenie powyżej 4 spotkań – nieobecności usprawiedliwione- dodatkowy test zaliczający; 100% zaliczenie pisemne – forma testu wielokrotnego wyboru). We wszystkich sylabusach w podpunkcie „Kryteria oceny osiągniętych efektów” zdefiniowano wymagania niezbędne do uzyskania konkretnej oceny z zakresu 2-5, przy czym przyjęto, że opanowanie wiedzy/umiejętności na poziomie poniżej zadawalającego (poniżej 51%) w zakresie realizowanej tematyki stanowi ocenę 2,0. Przykładowo dla przedmiotu badania operacyjne przewidziano: przyswojenie na średnim poziomie problematyki badań operacyjnych (61-70%) – ocena 3,5; uzyskanie wiedzy co do czynników kształtujących podstawowe zjawiska z zakresu badań operacyjnych (71-80%) – ocena 4,0; kompleksowe opanowanie treści programowych umożliwiające identyfikację zasad teoretycznych i praktycznych aspektów funkcjonowania badań operacyjnych (81-90%) - ocena 4,5.; doskonale opanowanie materii programowej w tym części dotyczącej rozwiązywania problemów związanych z badaniami operacyjnymi w pracach inżyniera (91-100%) – ocena 5,0.

Każdy nauczyciel akademicki udziela studentom konsultacji. Zbioreczy plan terminów konsultacji jest umieszczany na tablicy ogłoszeń. Nauczyciele akademicki pozostają w stałym kontakcie ze studentami za pomocą poczty elektronicznej i konsultacjach przed i po godzinach zajęć (w każdym sylabusie podana jest uwaga: dyżur wykładowca pełni 15 minut przed zajęciami i 15 minut po zajęciach w terminach zjazdowych; kontakt e-mail:....).

Harmonogram zajęć dydaktycznych wraz z podaniem szczegółowego planu zajęć, komunikaty, plany zajęć, regulamin studiów, uchwały senatu i zarządzenia Rektora dotyczące procesu kształcenia oraz inne ogólne informacje związane ze studiowaniem w Uczelni publikowane są w „strefie studenta” na stronie internetowej Bydgoskiej Szkoły Wyższej.

Na system oceny efektów kształcenia mają wpływ procedury dotyczące informowania studentów w zakresie zasad oceniania. W celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia Regulaminu Studiów, warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń są podawane do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania, podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że znają wymagania egzaminacyjne, są one podawane przez nauczycieli akademickich podczas

pierwszych zajęć. Studenci podali, że warunki i zasady przyznawania zaliczeń nie zmieniają się w trakcie roku akademickiego.

W ocenie studentów sposób weryfikowania wiedzy, kompetencji i umiejętności jest, co do zasady, zróżnicowany i dostosowany do przedmiotów i przekazywanych na nich treściach programowych. Studenci wskazali jednak, że czasem na egzaminach zdarzają się pytania, które wykraczają poza zakres podawanego materiału i że zagadnienia te nie były nawet wskazane w sylabusach – takie sytuacje nie zdarzają się często i większości przypadków po zasygnalizowaniu problemu nauczycielowi akademickiemu pytanie nieobjęte zakresem tematycznym przedmiotu jest zmieniane, lub brak udzielonej odpowiedzi nie wpływa na ostateczną ocenę z egzaminu.

Można przyjąć, że istnieje na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji przemysłowy i jednolity system umożliwiający weryfikację założonych efektów kształcenia.

Odsiew studentów jest niewielki i stanowił on w roku akademickim 2011/2012 – 8 osób (6 %), w 2012/2013 – 9 osób (12 %) i w 2013/2014 – 10 (43%) (według stanu na dzień wizytacji). Podczas wizytacji w odpowiedzi na pytanie o przyczyny odsiewu studentów udostępniono ZO dane liczbowe, według których na ogółem 27 osób odsiewu studentów – przyczyny były następujące: 7– rezygnacja, 3 – niezłożenie pracy dyplomowej, 16 - niezaliczenie sesji lub nie podjęcie studiów, 1- skreślenie z powodu braku płatności. Studenci rezygnując z dalszej nauki na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji podawali względy osobiste związane z trudną sytuacją materialną.

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji poddano 15 akt osobowych absolwentów, z których wynika, iż: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.); karty okresowych osiągnięć studenta - prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy - sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu, takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS. Zespół Oceniający stwierdził brak podawania w suplementach (a także w okresowych kartach zaliczeń) poziomu języka, a w pytaniach egzaminacyjnych – brak pytań z zarządzania.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci potwierdzili, że znają wymagania egzaminacyjne, są one podawane przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć. Studenci podali, że warunki i zasady przyznawania zaliczeń są stałe w trakcie roku akademickiego.

W ocenie studentów sposób weryfikowania wiedzy, kompetencji i umiejętności jest, co do zasady, zróżnicowany i dostosowany do przedmiotów i przekazywanych na nich treściach programowych.

4) Badanie losu absolwentów reguluje Zarządzenie Nr 12/9/2012 Rektora BSW z dnia 28 września 2012 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów BSW. Monitorowanie losów absolwentów Bydgoskiej Szkoły Wyższej prowadzone jest między innymi poprzez Akademickie Biuro Karier utworzone w 2009 r. i Klub Absolwenta. Funkcjonowanie Biura Karier zostało wsparte środkami finansowymi w ramach projektu dofinansowanego z EFS: „Cel-Kariera. Innowacyjne formy aktywności zawodowej studentów”. Akademickie Biuro Karier koncentruje się na pomocy studentom w znalezieniu pracy, lokalizacji praktyk studenckich, pozyskiwaniu informacji dotyczących losów absolwentów, przeprowadzeniu ankietyzacji wśród absolwentów Uczelni, a także prowadzi szkolenia z zakresu m.in. promocji idei zatrudniania, budowania podstaw przedsiębiorczości, praktyczne zastosowanie prawa pracy, warsztaty komunikacji interpersonalnej. Biuro karier współpracuje także z powiatowymi urzędami pracy, a na stronie głównej Uczelni znajduje się link do biura karier, gdzie podawane są aktualności zawierające oferty pracy pracodawców, oferty pracy urzędów pracy, oferty stażów i praktyk, staże studenckie w UE, kursy/szkolenia, dyżur doradcy zawodowego, informacje dla pracodawców.

Ankietyzacja polega na wypełnieniu ankiety przez każdą osobę kończącą studia (wysłane na adresy e-mailowe), które to ankiety są analizowane, a ich wyniki służą m. in. modyfikacji programów kształcenia, możliwości zatrudnienia. Zawiera ona pytania umożliwiające zarysowanie losów absolwentów w zakresie mobilności zawodowej, oczekiwań finansowych, umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz celów zawodowych absolwentów. Dla przykładu pytani są o to, czy po studiach podjęli pracę, czy planują zostać w Polsce, czy wykorzystują umiejętności zdobyte na studiach oraz czy zamierzają dalej studiować. W celu weryfikacji oczekiwań przedstawicieli pracodawców wobec przyszłych pracowników, uczelnia podpisała umowy z interesariuszami zewnętrznymi, pozwalające na weryfikację potrzeb rynku pracy i dostosowanie proponowanych planów i programów studiów do oczekiwań rynku pracy ZO przedstawiono sprawozdanie z badań losów zawodowych absolwentów BSW za rok 2013 (badania przeprowadzone zostały w listopadzie 2013 roku oraz w lutym 2014 roku, a kolejne są planowane jesienią 2014 r.). Zawiera ono takie rozdziały jak metodologia i organizacja badania, badania losów zawodowych absolwentów BSW, charakterystyka rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim, posumowanie i załączniki.

Ankiety wysłano do 47 absolwentów kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji (ogółem do 507 osób), zwrotnie odpowiedziały 32 osoby z kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji (68%) (ogólna stopa zwrotu ankiet wyniosła 41,81%). Sprawozdanie jest merytorycznie dobrze opracowane, nie zawiera jednak szczegółowych danych dotyczących kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, lecz odnoszące się do ogółu absolwentów.

Analiza innych dokumentów przedstawionych ZO (np. zaliczenie praktyk zawodowych na podstawie pracy w zakładzie) wykazuje, że na wizytowanym kierunku kształcenia (studia niestacjonarne) w grupie 22 studentów, aż dla 21 wyrażono zgodę na zaliczenie zatrudnienia, jako praktyki zawodowej.

Uczelnia przedstawiła listę 8 firm i instytucji, których przedstawiciele w formie pisemnej oceniali koncepcje i programy kształcenia oraz formułowali oczekiwania.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Szczegółową ocenę losowo wybranych 15 prac dyplomowych, ich recenzji, a także egzaminów dyplomowych przedstawiono w załączniku 4.

Zespół Oceniający wnosi zastrzeżenia do procesu dyplomowania. Część prac nie ma charakteru projektów inżynierskich. Zastrzeżenia dotyczą też oceny pracy dyplomowej przez promotorów i recenzentów oraz do zamieszczonych w pracach dyplomowych części literaturowych. Studium literaturowe opracowane jest w oparciu o wydawnictwa książkowe i dane internetowe, brak jest odniesień do danych literaturowych zaczerpniętych z czasopism naukowych.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Założone cele i efekty kształcenia oraz dokumentacja ich przyjęcia stanowią logiczną i spójną całość i są ogólnie zgodne z założeniami z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Rekomenduje się wyraźnie wyszczególnienie efektów kształcenia dla prowadzonych specjalności, oraz pełną realizację efektów praktycznych kompetencji inżynierskich. Rekomenduje się dalsze udoskonalanie efektów kształcenia w celu zasadniczego odróżnienia ich od profilu ogólnoakademickiego, według którego wcześniej kształcono na Uczelni.
2. Przyjęte efekty kształcenia dla studiów 1 stopnia kierunkowe, jak i przedmiotowe są sformułowane w zrozumiały sposób. Struktura opisu jest jednolita i logiczna umożliwiającą opracowanie metod ich weryfikacji.
3. Uczelnia stosuje przemyślany i jednolity system umożliwiający weryfikację założonych efektów kształcenia. Przyjęte w sylabusach metody weryfikacji efektów kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Rekomenduje się znaczące zwiększenie jakości procesu dyplomowania, w tym: stosowania właściwych kryteriów ocen, opracowania redakcyjnego i studium literaturowego prac.
4. Proces badania losu absolwentów jest dobry, daje podstawę do dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów otoczenia społeczno-gospodarczego. Rekomenduje się wyniki ankietyzacji opracowywać dodatkowo z uwzględnieniem podziału na kierunki studiów.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Studia I stopnia o profilu praktycznym, inżynierskie w trybie niestacjonarnym, na kierunku kształcenia „zarządzanie i inżynieria produkcji” trwają 7 semestrów. Studenci uzyskują w semestrze 1 za 256 godz. zajęć 30 punktów ECTS, w semestrze 2 za 260 godz. zajęć 30 punktów ECTS, w semestrze 3 za 270 godz. zajęć 30 punktów ECTS, w semestrze 4 za 270 godz. zajęć 30 punktów ECTS, w semestrze 5 za 250 godz. zajęć 31 punktów ECTS, w semestrze 6 za 180 lub 200 godz. zajęć odpowiednio 30 i 31 punktów ECTS (zależnie od specjalności), w semestrze 7 za 165 lub 185 godz. zajęć odpowiednio 33 lub 34 punkty ECTS (zależnie od specjalności). Przewidziano 10 pkt. ECTS za praktykę zawodową.

Łącznie daje to 215 punktów ECTS za 1671 godz. zajęć w całym toku studiów oraz dodatkowo 240 godzin praktyki zawodowej i 10 pkt. ECTS. Przyjęta punktacja ECTS nie budzi zastrzeżeń. Bilans pracy studenta, zawierają bilans punktów ECTS uwzględniający zestawienie godzin pracy studenta dla różnych form zajęć, a w tym z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i pracy własnej oraz wynikające z tego przydziały częściowe punktów ECTS. Bilans ten podaje również nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym z przyporządkowaniem im punktów ECTS. Studenci ocenianego kierunku obecni na spotkaniu z ZO PKA nie znali zasad przyznawania punktów ECTS, intuicyjnie wskazali, że przedmiot, któremu przypisana jest duża liczba punktów ECTS jest przedmiotem „ważniejszym”, jednak nie byli zaznajomieni z przelicznikiem punktowym a także powiązaniem punktacji z nakładem czasu i pracy niezbędnym do osiągania zakładanych efektów kształcenia.

Zajęcia przewidziane planem studiów prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, projektów. Wykłady stanowią 841 godz. (50.3 %), ćwiczenia około 35%, laboratoria 5,4% (90 godzin), ćwiczenia projektowe – 7,6%, seminarium - 30 godz. (1,7%). Plany studiów niestacjonarnych I stopnia przewidują zajęcia z wychowania fizycznego. Język obcy na studiach I stopnia prowadzony jest od 2 semestru i kończy się na 5 semestrze.

Na realizację kształcenia w grupie treści ogólnych przewidziano w programie łącznie 196 godzin zajęć z zakresu treści poszerzających wiedzę ogólną w zakresie studiowanego kierunku studiów w tym – infrastruktura w inżynierii produkcji, ochrona własności intelektualnej, zarządzanie kadrami, mechanika techniczna, technologia informacyjna, zarządzanie strategiczne, metody badań naukowych, Autocad, wychowanie fizyczne. Grupa przedmiotów podstawowych obejmuje zajęcia z zakresu matematyki, statystyki, badań operacyjnych, fizyki, chemii, mikro – i makroekonomii, prawa gospodarczego, marketingu oraz ekologii i zarządzania środowiskowego. Na ich realizację przewidziano w programie łącznie 420 godzin. Wymiar zajęć z przedmiotów w grupie treści kierunkowych wynosi 535 godzin. Program studiów obejmuje kształcenie z zakresu zarządzania, finansów i rachunkowości, rachunku kosztów, zarządzania produkcją i usługami, zarządzania jakością i bezpieczeństwem, logistyki w przedsiębiorstwie, materiałoznawstwa, podstaw projektowania inżynierskiego, grafiki inżynierskiej i geometrii (CAD), podstaw inżynierii procesów produkcyjnych, automatyzacji i robotyzacji procesów produkcyjnych, metrologii, procesów automatyzacji i robotyzacji procesów produkcyjnych, metrologii, procesów i technik produkcyjnych, informatyki i komputerowego wspomagania prac inżynierskich.

W czasie studiów studenci zobowiązani są do realizacji 345 godzin zajęć z modułów tzw. przedmiotów dodatkowych do wyboru (w rzeczywistości są to specjalności, wpisywane do dyplomu i suplementu). Plany studiów 1 stopnia przewidują wybór modułu kształcenia: Inżynieria Odnawialnych Źródeł Energii lub Inżynieria Procesów Produkcyjnych.

W ofercie znajduje się obejmuje blisko 20 przedmiotów, które stwarzają studentom możliwość pogłębienia i poszerzenia wiedzy z zakresu inżynierii odnawialnych źródeł energii, czy też inżynierii procesów produkcyjnych, a w zakresie ogólnych przedmiotów do wyboru – poszerzających wiedzę prawną – ekonomiczną, społeczną i techniczną. Studenci dokonują wyboru przedmiotów z oferty przygotowanej na każdy semestr poprzez system internetowej rejestracji stworzony w systemie Wirtualnego Dziekanatu stworzonego przez Uczelnię. Plany studiów stopnia przewidują do wyboru zajęcia w ilości 495 godzin za 73 pkt. ECTS (33,96%), a więc spełnione są wymagania przewidziane w ustawie (co najmniej 30%, licząc w punktach ECTS). W ocenie studentów dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie platformy przedmiotów do wyboru (nie w ramach bloku danej specjalności).

Na wizytowanym kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” nie wykorzystuje się metod i technik kształcenia na odległość.

Sekwencja przedmiotów jest ogólnie prawidłowa. W pierwszych semestrach (I – IV) realizowane są przedmioty ogólne i podstawowe oraz kierunkowe. Na VI semestrze rozpoczyna się kształcenie w jednym z dwóch modułów. Niewłaściwe, zdaniem ZO jest umiejscowienie przedmiotu infrastruktura w inżynierii produkcji (wykład) już na I semestrze. Analiza szczegółowa zaliczeń i zadań ćwiczeniowych z tego przedmiotu wykazała, że tylko dzięki temu, że studenci w rzeczywistości pracują zawodowo i mają pewien zasób wiedzy i umiejętności, możliwa jest jego realizacja. Podobnie wprowadzenie praktyki zawodowej już po I roku studiów budzi wątpliwości w aspekcie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W trakcie wizytacji przedstawiono ZO rozkłady zajęć, z których wynika, że przedmiot automatyzacja i robotyzacja (ćwiczenia) jest prowadzony na II semestrze, a z planów i programów wynika, że powinien być prowadzony na semestrze IV (a w sylabusie przewidziano jego prowadzenie na semestrze V). Prowadzenie tego przedmiotu już na sem. II nie zapewnia osiągnięcia efektów kształcenia, wskutek braku podstaw przygotowujących do przedmiotu. Również z rozkładu zajęć wynika, że na sem. II prowadzone są zajęcia z przedmiotu źródła wytwórcze energii elektrycznej (wykład), który nie jest ujęty w planach i programach studiów. W piśmie Rektora BSW z dnia 23 kwietnia 2014 r. przesłanym do przewodniczącego ZO zapewniono, że „mając na względzie, że zarekrutowani zostaną na pierwszy rok studiów maturzyści liceów ogólnokształcących i średnich szkół technicznych, w realizacji planów studiów postanowiono, że w pierwszej kolejności będą prowadzone zajęcia teoretyczne, a następnie zajęcia projektowe”

Program studiów przewiduje odbycie 240 godzin praktyki zawodowej (6 tygodni), uregulowanej prawnie w załącznikach nr 1-5 do Zarządzenia Rektora BSW nr 19/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. Przewiduje się, że praktyka I będzie realizowana po I roku studiów w wymiarze 160 godz. (4 tygodnie), a praktyka II po III roku studiów (tzw. praktyka dyplomowa) – 80 godz. (2 tygodnie). Zakłada on, że praktyka zawodowa pozwoli studentowi m. in. na poznanie struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania firm, przedsiębiorstw, urzędów administracji; zapoznanie się z procesami i technologią produkcji dla wybranej specjalności; porównanie nabytej podczas studiów wiedzy teoretycznej i praktycznej z

możliwością jej praktycznego zastosowania; poznania własnych umiejętności pracy. W zarządzeniu przedstawiono szczegółowe zasady organizacji praktyk oraz jej realizacji (czas trwania, sposób jej udokumentowania).

Praktyki studenckie realizowane są w oparciu o Zarządzenie Rektora BSW nr 19/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. Podczas wizytacji uzupełniono informacje o praktykach zawodowych. ZO przeanalizował udostępnione listy studentów ze wskazaniem miejsca odbywania praktyki, wykazy kilkudziesięciu przedsiębiorstw przewidywanych do odbywania praktyk, program praktyk, wzory umów z przedsiębiorstwami oraz wzór sprawozdania z odbycia praktyki. Udostępniono również dokumentację przebiegu praktyk w ostatnich latach. Wynika z nich, że w roku akademickim 2012/2013 na liście 22 studentów kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, tylko jednej osobie dano skierowanie do innego zakładu niż zakładu, w którym aktualnie jest zatrudniony. W trakcie spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci wskazali, że większość z nich pracuje w zawodzie związanym ze studiowanym przez nich kierunkiem, w związku z czym ich przypadku zaliczenie praktyk odbywa się na zasadzie uznania wykonywanej pracy zarobkowej jako obowiązkowej praktyki studenckiej. Studenci wskazali, że opiekun praktyk jest bardzo pomocny w dopełnianiu wszelkich formalności, wskazuje studentom gdzie i do jakiego terminu powinni dostarczyć skierowanie na praktykę, jakie dokumenty należy przedstawić, aby praktyka ta została uznana.

Uwzględniając przedłożone przez ZO na spotkaniu podsumowującym sugestie dotyczące zwiększenia wymiaru praktyk dla wymiaru praktycznego studiów, Rektora BSW w piśmie z dnia 23 kwietnia 2014 r. przesłanym do przewodniczącego ZO wyjaśnia, że „aktualnie przygotowywane są zmiany programu w tym zakresie, by po zatwierdzeniu przez Senat BSW wprowadzić je w życie wraz z nowym rokiem akademickim”. Jest to słuszne, ale z analizy dokumentacji studentów wynika, że w większości przypadków całość praktyki odbywa się w tym samym zakładzie, w którym student pracuje (a są to zakłady o różnych wielkościach, czasami małe o monotematycznym profilu), to nie zawsze może być w rzeczywistości zrealizowany pełen program praktyk. A brak laboratoriów (w samym planie studiów – przewidziane na 5,4%) – uniemożliwia zdobycie w pełni umiejętności praktycznych przewidzianych w efektach kształcenia. Część zajęć laboratoryjnych realizowana jest w firmach, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy – ale ilość zajęć jest mała i mają charakter pokazowy (poza zajęciami z przetwarzania tworzyw sztucznych realizowanych na UTP). W laboratoriach Uczelni studenci nie mają możliwości zapoznania się praktycznego z oprogramowaniem typowym dla kierunku kształcenia (z dziedziny zarządzania i organizacji produkcji -programy z grupy ERP, Igrafix, proModel), a także z procesów wytwarzania (kierunek odniesiony do dyscyplin zarządzanie oraz budowa i eksploatacja maszyn).

Analiza procesu dyplomowania w roku 2013/2014 wykazała, że liczba dyplomantów przypadających na jednego promotora wynosiła: 10- (1 przypadek), 8 - (1 przypadek), 4 - (2 przypadki), 3 - (2 przypadki), 1 - (1 przypadek). Z wnioskiem o przedłużenie złożenia pracy dyplomowej wystąpiło 16 studentów (połowa studentów).

Nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Obowiązujące obecnie plany studiów różnią się nieznacznie od poprzednich wynikających ze standardów kształcenia, co do wymiaru, treści, form i sekwencji

przedmiotów (uwzględniono zmiany szczegółowe zalecone przez ZO PKA podczas wizytacji w 2011 r., ale wtedy obowiązywały standardy kształcenia). Plany i programy dostosowano formalnie do wymagań KRK, nie zmieniając zasadniczo ich treści, przy czym uwzględniono większą ilość praktyk (obecnie 2 praktyki w ilości 240 godzin).

Analiza protokołów zaliczeń wykazała, że na ogół stosowana skala ocen jest prawidłowa. Zastrzeżenia ZO dotyczą jednak przedmiotu geometria wykreślna i grafika inżynierska, zarówno z wykładu jak i z ćwiczeń (ZO nie miał wglądu w prace zaliczeniowe z tego przedmiotu), gdzie na 27 osób zaliczających wszyscy otrzymali ocenę bardzo dobrą. W ocenach z języka obcego stwierdzono brak podawania poziomu znajomości języka (na spotkaniu ZO z pracownikami poddawano w wątpliwość możliwość osiągnięcia poziomu B2 przez studentów).

Studia I stopnia o profilu praktycznym, inżynierskie w trybie niestacjonarnym, na wizytowanym kierunku kształcenia „zarządzanie i inżynieria produkcji” trwają 7 semestrów i są realizowane w semestrze podczas 9 zjazdów sobotnio – niedzielnych oraz ewentualnie zjazdu dodatkowego. Organizację roku akademickiego reguluje ściśle załącznik nr 1 do Zarządzenia Rektora Nr 1/6/2013. Analiza rozkładu zajęć w obecnym semestrze (letni 2013/2014) wykazała, że zajęcia są w sobotach w godz. 8:00 do 20:00 a w niedzielę 8:00 do 19:45 z przerwami 15 min. ale co druga godzina lekcyjna. Zdaniem ZO – jest to bardzo intensywne, nieuwzględniające np. przerwy obiadowej. Zajęcia są najczęściej w blokach 4 godzinnych prowadzonych przez tego samego prowadzącego.

Studenci mają możliwość indywidualizowania swojego procesu kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów (IOS) albo indywidualny plan i program kształcenia (IPiPK). Pierwszy z nich polega na indywidualizacji terminów egzaminów, zaliczeń – skierowany jest dla studentów, którzy np. podjęli dodatkową pracę, mają zobowiązania rodzinne, byli chorzy – i nie mieli bądź nie mają możliwości uczestniczenia w zjazdach czy egzaminach zgodnie z ustalonym harmonogramem. Druga z możliwości sprawia, że studentowi przydzielany jest indywidualny opiekun, student pobiera naukę według ustalonego dla niego toku studiów, przedmioty dobierane są indywidualnie – zgodnie z ustalonym z opiekunem tokiem studiów. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji nie było dotąd studentów studiujących indywidualnym tokiem studiów lub indywidualnym programem studiów (choć przewiduje to regulamin studiów).

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że wiedzą, jaki jest profil absolwenta kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji. W ich ocenie realizowany program kształcenia umożliwia im osiągnięcie zakładanych celów kształcenia oraz pozwoli odnaleźć się na rynku pracy, chociaż zdaniem studentów program studiów powinien uwzględniać większą liczbę zajęć praktycznych, zajęć w laboratoriach z użyciem specjalistycznych, nowoczesnych programów.

Niepełnosprawni studenci albo studenci, którzy z przyczyn losowych nie mogli przystąpić do egzaminu w terminie mają możliwość podejścia do niego w terminie ustalonym indywidualnie z wykładowcą.

Realizowany program kształcenia, z zastrzeżeniem uwag zawartych powyżej, umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskania

zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta pod względem czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia i ich sekwencji, form zajęć i metod kształcenia.

2) Realizowany program kształcenia (efekty kształcenia, formy zajęć, stosowane metody dydaktyczne) tworzy spójną całość i pozwala zrealizować zdefiniowane efekty kształcenia. Program ten należy jednakże udoskonalić nadając mu wyraźny charakter profilu praktycznego.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia. Czas trwania kształcenia, dobór treści i ich sekwencja, forma zajęć dydaktycznych i metod kształcenia oraz nakład pracy studenta są prawidłowe. W realizowanym programie należy wprowadzić następujące zmiany:
 - a. wdrożyć zajęcia z typowego dla kierunku oprogramowania,
 - b. zwiększyć liczbę zajęć laboratoryjnych związanych z kierunkiem kształcenia.
2. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe jak formy i metody dydaktyczne są przemyślane i stanowią spójną logiczną całość. Efekty kształcenia dostosowano do obowiązujących wcześniej planów studiów wynikających ze standardów kształcenia. Jednostka powinna dostosować znajomość języka obcego do obowiązujących przepisów.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Tabela przedstawia informację nt. liczby pracowników prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi				
		ogółem	Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
			Prowadzący zajęcia na danym kierunku	Zgłoszeni do minimum kadrowego	Umowa o pracę	
					W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	17	9 (5-ZIP)	5	5	3 (0-ZIP)	-----
Doktor habilitowany	11	1 (1-ZIP)	1	1	(0)	-----
Doktor	52	33 (8-ZIP)	8	8	(0)	-----
Pozostali	8	8 (0-ZIP)	-----	-----	(0)	-----
Razem	88	51 (14-ZIP)	14	14	3(0)	-----

Łącznie jednostka zatrudnia 88 nauczycieli akademickich. Do prowadzenia zajęć na samym kierunku ZIP zaangażowanych jest ok 30 nauczycieli (minimum kadrowe oraz 18 pozostałych nauczycieli akademickich). W sytuacji, gdy na kierunku studiuje 40 studentów (I i II rok, III rok brak studentów) liczba ta jest wystarczająca do realizacji założonych efektów kształcenia. Do liczby tej należy doliczyć prowadzących zajęcia w laboratoriach zewnętrznych tj. – są to pracownicy jednostek udostępniających laboratoria.

W okresie od ostatniej akredytacji na kierunku ZIP w BSW, jedna osoba uzyskała tytuł profesora w dziedzinie nauk technicznych oraz jedna osoba uzyskała stopień doktora nauk technicznych. Możliwości awansu naukowego wsparte zostały przez władze Bydgoskiej Szkoły Wyższej.

Jednostka przypisała efekty kształcenia do dyscyplin naukowych inżynieria produkcji, budowa i eksploatacja maszyn. Jednostka przyjęła profil praktyczny kształcenia. Jednostka nie wykazuje doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich zdobytego poza Uczelnią, które sprzyjałoby kształtowaniu kompetencji właściwych dla profilu praktycznego. Występuje więc niezgodność z wymaganiami § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) mówiącymi „zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym na kierunku o profilu praktycznym są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, adekwatne do prowadzonych zajęć.

Struktura kwalifikacji kilku osób nie jest ściśle związana z dyscyplinami, do których przypisano efekty kształcenia. Są to kwalifikacje związane np. z naukami biologicznymi, energetycznymi, budownictwem. W przypadku kilku nauczycieli mimo prawidłowej kwalifikacji kompetencji brak jest aktualnego dorobku

2) Uczelnia do minimum kadrowego kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” zgłosiła 14 nauczycieli akademickich, w tym 6 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 8 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową, dorobek, w tym zwłaszcza publikacyjny oraz doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

We wszystkich teczkach osób zaliczonych do minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów znajdują się dokumenty poświadczające uzyskanie tytułów i stopni naukowych. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. Nr 572 z późn. zm.).

Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131).

Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, iż dwóch z nauczycieli akademickich, będących w grupie samodzielnych pracowników naukowych nie spełnia warunków określonych w § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131), zgodnie, z którym nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich.

Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe w grupie n. a. mających stopień naukowy doktora pozwala stwierdzić, iż **sześciu nie spełnia warunków** określonych w § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131), zgodnie, z którym nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Stosownie do art. 9a ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora, dwie osoby posiadające tytuł zawodowy magistra i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. Liczba tych osób nie może przekroczyć 50% liczby osób zaliczonych do grupy nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora (art. 9a ust. 4 ww. ustawy). Na wizytowanym kierunku Uczelnia wskazała do minimum kadrowego wyłącznie osoby posiadające tytuły i stopnie naukowe.

Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 4 lat, tj. 2010/2011 – 2013/2014, przedstawionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wynika, że dwóch spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim było zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2012/2013 oraz jeden spośród nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim był zaliczonych do minimum tego kierunku w roku akademickim 2011/2012 oraz 2010/2011. Większość nauczycieli akademickich została zatrudniona w Uczelni od poprzedniego lub bieżącego roku akademickiego, większość umów o pracę jest zawarta na czas określony.

Z dalszej analizy nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego dotyczącej wymaganej profesji, kwalifikacji i doświadczeń, zwłaszcza dla profilu praktycznego, dziedziny nauk technicznych, dyscypliny inżynieria produkcji, budowa i eksploatacja maszyn, warunki realizujące wymagane efekty kształcenia spełnia tylko czterech

nauczycieli akademickich z grupy samodzielnych pracowników naukowych oraz jeden z grupy nauczycieli akademickich mających stopień naukowy doktora. Wśród samodzielnych pracowników jeden reprezentuje budownictwo, a drugi nauki przyrodnicze. W grupie nauczycieli akademickich mających stopień naukowy doktora czterech reprezentuje kierunek budownictwo, a następni odpowiednio: nauki biologiczne, nauki ekonomiczne oraz kwalifikacje w zakresie elektroniki.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. Dz. U. Nr 243, rozdz. 3, § 14 p. 1 nie jest spełnione minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia akredytowanego kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji”. Minimum kadrowe po weryfikacji składa się z:

- czterech samodzielnych nauczycieli akademickich,
- dwóch nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

W minimum kadrowym występuje niedobór trzech nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (40) spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Wynosi 1: 7 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1: 60.

Stabilność kadry nie jest zapewniana poprzez rozwój w jednostce. Jednostka pozyskuje kadrę z rynku w miarę istniejących własnych potrzeb. Świadczą o tym częste zmiany w kadrze, nawet tej stanowiącej minimum kadrowe. Kadra ta pochodzi z renomowanych jednostek np. Politechniki Gdańskiej. Jednostka nie widzi zagrożenia utraty stabilności swej kadry gdyż spadająca populacja młodzieży studiującej powodować powinna wg jednostki zwiększenie „podaży” nauczycieli akademickich na rynku.

Zespół oceniający nie odnotował nieprawidłowości obsady zajęć dydaktycznych. Pewnym zagrożeniem w tym zakresie może być jedynie zlecanie części zajęć laboratoryjnych jednostkom zewnętrznym, gdzie zajęcia prowadzone są przez osoby z zewnątrz. System jakości powinien kontrolować właściwą obsadę zajęć w tych jednostkach.

Podczas wizytacji hospitacji poddano 3 zajęcia (zajęcia odbywały się tylko w jednym dniu wizytacji, stąd możliwa liczba zajęć do hospitowania była ograniczona.). Obsada zajęć przez nauczycieli akademickich prowadzących te zajęcia była prawidłowa. Nauczyciele ci byli merytorycznie przygotowani do prowadzenia zajęć. W jednym przypadku odnotowano brak zgodności tematyki prowadzonych zajęć z kartą przedmiotu.

3) Jednym z działań wspomagających rozwój naukowy kadry jest system zatrudniania. Przy zatrudnianiu brane są pod uwagę osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz wychowawcze i organizacyjne nauczycieli akademickiego. Uczelnia organizuje konferencje, w których kadra akademicka ma możliwość uczestniczenia, jak również wspiera działania naukowe, takie jak: wyjazdy na seminaria, kursy, szkolenia, konferencje. W celu rozwijania kariery naukowej nauczycieli akademickich Bydgoska Szkoła Wyższa umożliwia współfinansowanie wyjazdów na konferencje oraz seminaria naukowe, co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych przy jednoczesnym budowaniu dorobku naukowego i podnoszeniu kwalifikacji specjalistycznych.

Uczelnia jednakże nie prowadzi własnego programu rozwoju kadry. Uczelnia stoi na stanowisku, iż niezbędną kadrę może pozyskać/uzupełnić na rynku w miarę istniejących potrzeb. Przejawem takiego stanowiska jest stwierdzona przez zespół duża rotacja kadry, także tej stanowiącej minimum kadrowe. Sytuacja taka jest niebezpieczna, gdyż powoduje okresowe braki w składzie minimum kadrowego.

Zespół oceniający przeprowadził spotkanie z kadrą ocenianego kierunku. Opinie wyrażane podczas spotkania dotyczyły zagadnień dydaktycznych jak:

- tworzenia sylabusów
- współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- specyfiki zajęć terenowych,
- współpracy międzynarodowej (umowa z Uniwersytetem Chmielnickim z Ukrainy),
- hospitacji zajęć
- oceny nauczycieli przez studentów,
- zasad pisanie i jakości prac dyplomowych.
- wsparcia kadry przez jednostkę w rozwoju.

Ogólne spostrzeżenia nt. kadry po spotkaniu z zespołem wizytującym: kadra nauczycieli jest mocno zaangażowana w procesy dydaktyczne i to jest bardzo pozytywne. Kadra mniej zaangażowana jest w rozwój kierunku, w relacji do misji i strategii jednostki. Wyjątek stanowi jeden nauczyciel akademicki, który bardzo zaangażowany jest w rozwój nowej specjalności związanej z kolejnictwem, co jest spójne z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych w Bydgoszczy i zakresem działalności założyciela jednostki.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich w ograniczonym zakresie gwarantuje uzyskanie efektów kształcenia zgodnych z wymaganiami stawianymi praktycznemu profilowi kształcenia w dyscyplinach inżynierii produkcji, budowy i eksploatacji maszyn.
2. Jednostka nie posiada minimum kadrowego wymaganego przepisami. Około 60 % nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego nie ma aktualnego dorobku naukowego zgodnego z obszarami do których przypisano efekty kształcenia lub nie realizuje wymaganą przepisami minimalną liczbę godzin dydaktycznych.

3. Jednostka nie prowadzi własnej polityki rozwoju kadry. Kadra pozyskiwana jest z rynku.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia jest właścicielem nowoczesnego budynku o prawie 6 tys. m² powierzchni. Budynek ten zapewnia bardzo dobre warunki do prowadzenia zajęć wykładowych i ćwiczeniowych. Budynek zapewnia także dobre zaplecze socjalne dla studentów i pracowników dydaktycznych. Szczegółowe wyposażenie i standard pomieszczeń został przedstawiony w raporcie samooceny. Zespół oceniający potwierdza prawidłowość tych informacji. Chociaż w ocenie studentów nie wszystkie sale zajęciowe są odpowiednio wyposażone. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, że czasem sale są zdecydowanie za małe w stosunku do liczby uczestniczących w zajęciach.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podnieśli także problem mało nowoczesnego oprogramowania i psującego się sprzętu w salach ćwiczeniowych. W ocenie studentów komputery używane na zajęciach są wyeksploatowane i nie odpowiadają wymaganiom sprzętowym nowoczesnych i zaawansowanych programów związanych z inżynierią produkcji. Zespół oceniający nie mógł się odnieść do tego spostrzeżenia studentów, gdyż podczas wizytacji sal komputerowych oprogramowanie nie było przedstawione zespołowi i nie był też obecny kompetentny nauczyciel realizujący te zajęcia.

Wyposażenie laboratoryjne jest skromne. Jednostka posiada własne laboratorium chemiczne i fizyczne. Uczelnia wykazuje 6 laboratorium zewnętrznych tj. miejsc w innych jednostkach edukacyjnych lub przedsiębiorstwach w których odbywają się zajęcia. Jedno z tych laboratoriów - pracownia przetwórstwa polimerów – Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej Uniwersytetu Technologiczno – Przyrodniczego w Bydgoszczy było wizytowane przez zespół oceniający. Laboratorium to jest bardzo dobre.

Pozostałe laboratoria nie były wizytowane ze względu na znaczną odległość ich lokalizacji od siedziby uczelni. Nie jest znane wyposażenie tych laboratoriów oraz możliwe ćwiczenia do przeprowadzenia na ich terenie. Zespół oceniający ma uzasadnione wątpliwości, czy wymagania § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) mówiącymi „zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla profilu praktycznego, odbywają się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów” są należycie spełnione.

Biblioteka jest wyposażona w minimalnym zakresie w pozycje literaturowe wymagane dla kierunku. Pomieszczenia biblioteki kubaturowo są nieduże. W ocenie studentów biblioteka wyposażona jest dobrze i jest otwarta w godzinach, które są dostosowane do potrzeb studentów. Zespół oceniający zgadza się z opinią studentów mówiącą, że zbyt mało jest tytułów nowych, związanych z aktualnymi zagadnieniami inżynierii produkcji i zarządzania. Biblioteka zapewnia dostęp do wirtualnej biblioteki danych.

Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, jest wyposażony w windy, podjazdy.

Polska Komisja Akredytacyjna dokonała wizytacji kierunku ZIP w roku 2011 formułując zalecenie konieczności poprawy bazy laboratoryjnej kierunku ZIP. Zalecenie to nie zostało dotychczas wykonane.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Infrastruktura dydaktyczna jednostki zapewnia w dobrym stopniu realizację efektów kształcenia w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych oraz w minimalnym stopniu w zakresie umiejętności. Zalecenie poprawy bazy laboratoryjnej sformułowane przez PKA w 2011 roku utrzymane jest w mocy.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Na jednostce nie ciąży obowiązek prowadzenia badań naukowych. Zespół Oceniający odstąpił od oceny tego punktu.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia nie prowadzi studiów 2 stopnia. Z tego powodu odstąpiono od oceny badań naukowych prowadzonych przez jednostkę

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Zasady rekrutacji i tryb przyjęć na studia na kierunek „zarządzanie i inżynieria produkcji” określa uchwała Senatu BSW, nr 1/5/2012 z dnia 30 maja 2012 r.

Zasady rekrutacji nie zawierają zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów. Kandydaci kwalifikowani są na podstawie kolejności zgłoszeń i niestawiane są im żadne wymagania merytoryczne (zgodnie z zasadami rekrutacji, kandydatem na studia na kierunku zarządzanie może być każda osoba posiadająca świadectwo dojrzałości, nie ogranicza się wiekowo możliwości rozpoczęcia nauki). W opinii studentów regulacja ta nie dyskryminuje żadnego potencjalnego kandydata na studia. Jest to rozwiązanie typowe dla wielu szkół niepublicznych, które skutkuje m.in. wysokim odsiewem studentów na pierwszym roku studiów. Sam proces rejestracji kandydatów jest prowadzony poprzez Biuro Rekrutacji BSW w sposób bardzo przejrzysty i przyjazny dla kandydatów (biuro czynne cały rok, także w soboty, elektroniczny system rejestracji czynny całą dobę, możliwość wypełnienia dokumentów z pomocą pracowników Biura). Jak poinformowała ZO pracownica Biura Rekrutacji, jest dużo przypadków pozytywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego w sprawie przyjęcia na studia przez Komisję Rekrutacyjną (tj. wysłania powiadomienia do kandydata i zaproszenia do podpisania umowy i odebrania decyzji), ale nie

podjęcia studiów. Czesne za studia pobierane jest po odebraniu decyzji i podpisaniu umowy. W ocenie studentów system rekrutacji jest przejrzysty, nie ma w sobie zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów.

W uchwale rekrutacyjnej określono limity naboru w sposób ogólny na kierunkach prowadzonych przez Uczelnię (a więc i zarządzanie i inżynieria produkcji) na studiach niestacjonarnych – 250 osób oraz na studiach stacjonarnych – 80 osób. Uchwała upoważnia Rektora do modyfikacji limitów przyjęć na I rok w formie odrębnych zarządzeń. Uczelnia ma potencjał infrastrukturalny w zakresie bazy lokalowej i kadrowy do planowanych limitów przyjęć (ale nie laboratoryjny).

W roku akademickim 2013/2014 rozpoczęło studia 13 osób, na II roku studiuje 27 osób, a w roku akademickim 2011/2012 w ogóle nie uruchomiono kierunku kształcenia. W odniesieniu do tych danych sformułowane w RS s. 5: "Studia na ocenianym kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji rozpoczęły działalność w roku akademickim 2006/2007, prowadzone są bez przerw i cieszą się dużym zainteresowaniem", jest nie w pełni zgodne z rzeczywistością.

Obserwuje się coraz mniejszą liczbę studentów przyjmowanych na studia, co negatywnie wpływa na jakość kształcenia, poprzez prowadzenie zajęć łączonych, brak zainteresowania wśród studentów działaniem w kołach naukowych oraz organizacjach studenckich. Dodatkowo charakter studiów niestacjonarnych, powoduje coraz mniejszy udział studentów w organizowanych przez Uczelnię inicjatywach związanych z rozwojem naukowo – badawczym oraz kulturowym.

2) Zespół Oceniający przeprowadził spotkanie ze studentami ocenianego kierunku. W trakcie spotkania studenci podkreślali, że ich zdaniem punkty ECTS przewidziane do realizacji zakładanych efektów kształcenia są odpowiednio określone i poprawnie uwzględniają czas oraz nakład pracy niezbędny do ich osiągnięcia. Forma i kryteria oceny osiągniętych przez studenta efektów kształcenia są podawane przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.

Zdaniem studentów system jest przejrzysty i obiektywny. Studenci znają wymagania egzaminacyjne, o których informowani są na pierwszych zajęciach. Studenci są motywowani do nauki w trakcie trwania roku akademickiego m.in. poprzez dodatkowe punkty za aktywność. Wiedza studentów jest weryfikowana na bieżąco podczas „wejściówek”, odpowiedzi ustnych podczas zajęć etc. Wiedza i umiejętności ponadto weryfikowane są podczas zaliczeń i egzaminów końcowych. Istnieje możliwość zdawania egzaminu w dwóch terminach oraz w terminie trzecim, tzw. komisyjnym, a w komisji podczas tego egzaminu może zasiadać przedstawiciel studentów. Studenci po zakończonym egzaminie lub projekcie, mają dostęp do sprawdzonych prac pisemnych oraz mogą porozmawiać z nauczycielami akademickimi na temat sposobu oceniania, np. w celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości. Dzięki temu jest możliwa stała wymiana uwag pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami. Studenci informowani są o wynikach egzaminów i zaliczeń na różne sposoby, osobiście, za pomocą poczty elektronicznej. Wymagania w aktualnym systemie ocen są wystandaryzowane i zależą od prowadzącego przedmiot. W kartach przedmiotów widnieje informacja w jakiej formie odbywa się zaliczenie przedmiotu, przy czym formy te na ogół określają egzamin pisemny lub kolokwium oraz określają co dokładnie student powinien

umieć na poszczególną oceną, poczynając od oceny dostatecznej a kończąc na bardzo dobrej. W ocenie studentów system oceny osiągnięć jest przejrzysty, a oceny formułowane są w sposób obiektywny. Studenci znają zasady punktacji i oceniania, mają poczucie obiektywizmu ocen stosowanych przez wykładowców.

3) Studenci mają wiedzę na temat systemu ECTS i jak dzięki nim można kształtować swój tok studiów, jednak z uwagi na specyfikę kierunku uważają, że indywidualizacja toku kształcenia jest możliwa jedynie w niewielkim stopniu. Regulamin studiów przewiduje możliwość ubiegania się o indywidualny plan studiów i program kształcenia, jednak obecnie na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji żaden student z niego nie korzysta.

Uczelnia, za pomocą ogólnouczelnianego samorządu oraz koordynatora programu Erasmus informuje studentów o możliwości wyjazdów na studia za granicę w ramach programu. Studenci wizytowanego kierunku nie wiedzą jednak o możliwości wyjazdu. Część studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazała, że chętnie skorzystałaby z możliwości wymiany studenckiej do któregoś z krajów europejskich. Na początku 2014 roku została podpisana umowa Uczelni z Uniwersytetem Narodowym w Chmielnickim na Ukrainie – Wydział Inżynierii Mechanicznej, która polegać ma na prowadzeniu wspólnych badań w naukach podstawowych i stosowanych, wymianie pracowników naukowych, współpracy w zakresie kształcenia studentów, udziału w konferencjach naukowych i sympozjach, jak również wymianie badań, publikacji i informacji naukowych. Dodatkowo będzie istniała możliwość korzystania przez studentów Bydgoskiej Szkoły Wyższej z możliwości udziału w praktykach zawodowych organizowanych na Ukrainie – pierwszy wyjazd studentów na praktykę zawodową planowany jest latem 2014 roku.

Studenci nie mają możliwości wyjazdu na wymiany studenckie w ramach programu ERASMUS czy MOST, Część studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazała, że chętnie skorzystałaby z możliwości wymiany studenckiej do któregoś z krajów europejskich.

4) Studenci pozytywnie ocenili system opieki dydaktycznej na ocenianym kierunku. Uczelnia nie realizuje zajęć bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Studenci pozytywnie oceniają funkcjonowanie dziekanatu oraz podkreślali wysoką kulturę osobistą osób w nim pracujących. W dziekanacie dostępne są wszystkie informacje związane z organizacją i realizacją procesu kształcenia. Studenci mają możliwość wyboru promotora oraz tematu pracy. Podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA studenci wyrazili opinię, że wykładowcy prezentują wysoką kulturę osobistą, są zawsze dostępni na dyżurach, jak również poprzez pocztę e-mail. Studenci mają możliwość indywidualizacji studiów. Studenci poza kontaktem z nauczycielami akademickimi podczas zajęć, mają też możliwość konsultowania się z nimi w trakcie dyżurów, a także za pomocą poczty elektronicznej i telefonicznie. W rozmowie z ZO PKA studenci wskazali, że wykładowcy są punktualni, pojawiają się na dyżurach w wyznaczonych godzinach i chętnie służą merytorycznym wsparciem.

Sylabusy są skonstruowane w przystępny sposób, studenci są z nimi zapoznawani na początku semestru. Prowadzący zajęcia przedstawiają w formie prezentacji elektronicznej

syllabusy, tematykę kolejnych zajęć oraz wymagania egzaminacyjne. Studenci pozytywnie ocenili zalecane przez wykładowców materiały w kontekście przydatności do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W ocenie studentów w sylabusach znajdują się przydatne informacje – takie jak forma zaliczenia przedmiotu, zagadnienia egzaminacyjne czy potrzebna literatura. Podczas spotkania z ZO PKA wskazali, że najczęściej z sylabusów korzystają przed sesją egzaminacyjną, aby dokładnie sprawdzić wymagania egzaminacyjne oraz literaturę proponowaną dla danego przedmiotu, wskazali jednak, że nie zawsze wszystkie pozycje określone jako „literatura podstawowa” są przydatne, zdarza się że nie sięgają po zalecane tytuły, a mimo tego otrzymują z egzaminu bardzo dobrą ocenę. Studenci podali, że co do zasady nauczyciele akademicki nie udostępniają materiałów dydaktycznych, które są wykorzystywane podczas zajęć, chociaż zdarzają się sytuacje, w których nauczyciele akademicki przesyłają przygotowane przez siebie publikacje czy prospekty.

Studenci pozytywnie ocenili organizację zjazdów systemie sobota-niedziela (zajęcia nie odbywają się w piątki) – raz na dwa tygodnie. W ocenie studentów takie rozwiązanie jest optymalne, ponieważ osoby, które pracują nie muszą prosto z pracy jechać na zajęcia w piątek.

Studenci podnieśli jednak problem częstych zmian planu zajęć i zbyt późnego przekazywania informacji na ten temat zainteresowanym. Studenci wskazali, że nie mają dokładnego harmonogramu zjazdów na cały semestr, lecz plan na poszczególne weekendy podawany jest im bezpośrednio przed danym zjazdem, dodatkowo bywa tam, że podany wcześniej plan ulega zmianom na 1-2 dni przed planowanym zjazdem.

Studenci wskazali również, że zajęcia odbywają się w wymiarze ok. 10 godzin dziennie, a w planie nie jest przewidziane dłuższe okienko na przerwę obiadową – co znacznie utrudnia funkcjonowanie na zajęciach w godzinach popołudniowych. Poza brakiem przerwy obiadowej studenci podali, że w planie zdarzają się okienka (np. na pierwszych czy na przedostatnich zajęciach danego dnia), co w ich ocenie jest sytuacją bardzo niekorzystną.

Studenci mają swobodną możliwość wyboru promotora i tematu pracy dyplomowej - co ich zdaniem jest bardzo dobrym rozwiązaniem. Wskazali, że otrzymują bardzo duże wsparcie merytoryczne np. dzięki indywidualnym konsultacjom.

W ocenie studentów pracownicy administracyjni Uczelni są pomocni – przypominają o upływających terminach, pomagają przy wypełnianiu wniosków, wskazują, gdzie znaleźć odpowiednie druki. Studenci podali, że wszelkie ich pisma (podania, wnioski) rozpatrywane są w bardzo krótkim terminie i odbywa się to z poszanowaniem zasad wyrażonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Studenci wskazali, że Uczelnia wspiera rozwój kulturowy, społeczny i zawodowy studentów, chociaż mogłoby to odbywać się w jeszcze większym stopniu – tj. aby na Uczelni było więcej akcji charytatywnych, happeningów, spotkań z kulturą i sztuką czy spotkań integracyjnych. Samorząd corocznie organizuje otrzęsiny studenckie oraz happeningi tematyczne, uczestniczy także w Targach Edukacyjnych (ostatnie odbyły się w dniu 12 marca 2014 roku). Na terenie Uczelni bywają też organizowane są różne akcje, np. zbiórki czy koncerty charytatywne.

Studenci jako motywujące wskazali stypendium rektora dla najlepszych studentów. Wskazali jednak, że z uwagi na fakt, że przewidziane jest ono dla zaledwie 10 % studentów, to bardzo trudno je otrzymać.

Zasady przyznawania stypendiów oraz terminy składania dokumentów są studentom znane.

Opinie wyrażone podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, co do zasady były bardzo pozytywne i studenci byli zadowoleni z poziomu studiów na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji. Studenci szczególnie dobrze wypowiadali się o szerokiej gamie języków obcych oraz o fakcie, że tworzone są grupy językowe także dla małej liczby osób (np. język rosyjski). W ocenie studentów grupy językowe powinny być bardziej wypoziomowane, aby studenci, którzy opanowali dany język w stopniu wyższym niż pozostali członkowie grupy mogli uczestniczyć w zajęciach dla bardziej zaawansowanych.

Studenci wskazali, że mocną stroną Uczelni jest zaangażowana i dobrze przygotowana kadra, a także przemyślany program studiów. Do słabszych stron procesu kształcenia studenci zaliczyli brak stałego planu zajęć, niedoposażenie sal zajęciowych, brak ciekawych przedmiotów do wyboru, a także brak miejsc parkingowych.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Zasady rekrutacji są przejrzyste i nie zawierają w sobie elementów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów.
2. System oceny osiągnięć zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. Zasady oceniania są czytelne i znane studentom, w ich opinii funkcjonujący system oceny osiągnięć jest bardzo obiektywny.
3. Studenci nie mają możliwości skorzystania z programu Erasmus czy Most, od wakacji 2014 roku będzie możliwość wyjazdu na praktykę studencką na Ukrainę.
4. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Początki systemu zapewnienia jakości kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej sięgają roku 2006 r., kiedy Zarządzeniem Rektora Nr 2/9/2006 z dnia 15 września 2006 r. w sprawie: poprawy jakości procesu dydaktycznego zostały wprowadzone zasady stymulacji i oceny jakości kształcenia. System ten jest aktualizowany. W dniu 10 września 2007 r. Rektor Uczelni wydał Zarządzenie Nr 1/9/2007 w sprawie: doskonalenia jakości procesu dydaktycznego. Kolejnym krokiem było powołanie na mocy Zarządzenia Rektora Nr 9/9/2009 z dnia 7 września 2009 r. Zespołu ds. doskonalenia Standardów Jakości Kształcenia. Następnie na podstawie Zarządzenia Rektora Nr 5/9/2011 z dnia 29 września 2011 r. został powołany Zespół ds. zapewnienia jakości kształcenia. Do podstawowych instrumentów zarządzania jakością kształcenia w Uczelni należały w omawianym okresie prowadzone ewaluacje zajęć dydaktycznych realizowane w oparciu o zarządzenie Rektora Nr 3/9/2007 z dnia 10 września 2007 r. w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych, zarządzenie Rektora Nr 5/9/2009 z dnia 5 września 2009 r. w sprawie ankiety dydaktycznej oraz zarządzenie Rektora Nr 8/9/2009 z dnia 7 września 2009 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia. Opracowywane w ich wyniku raporty miały na celu formułowanie zaleceń, w oparciu o które podejmowano konkretne działania naprawcze.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości w obecnym kształcie funkcjonuje w oparciu o następujące akty wewnętrzne:

- uchwałę Senatu Nr 24/9/2012 z dnia 26 września 2012 r. w sprawie: Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej,
- zarządzenie Rektora Nr 5/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: wprowadzenia i doskonalenia Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej,
- zarządzenie Rektora Nr 8/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: stosowania szczegółowych wzorów dokumentacji monitorowania i oceny jakości efektów kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej,
- zarządzenie Rektora Nr 10/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: zasad hospitacji i oceny nauczycieli akademickich w procesie ewaluacji jakości kształcenia,
- zarządzenie Rektora Nr 12/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: monitorowania karier zawodowych absolwentów Bydgoskiej Szkoły Wyższej,
- zarządzenie Rektora Nr 18/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Bydgoskiej Szkoły Wyższej.

Celem działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest ciągle monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia, dostosowanie systemu kształcenia do aktualnych potrzeb regionu i gospodarki, podnoszenie rangi pracy naukowo-dydaktycznej, właściwa realizacja procesu dydaktycznego, tworzenie wymaganych procedur w celu oceny metod i warunków kształcenia, programów studiów, które powinny uwzględniać systemy stosowane w innych krajach Unii Europejskiej, zwiększenie mobilności studentów w kraju i

za granicą, przekazywanie informacji społeczności akademickiej w zakresie metod i wyników ewaluacji procesu jakości kształcenia, przekazywanie informacji o celach i efektach kształcenia interesariuszom zewnętrznym oraz do kandydatów na studia, podnoszenie kultury jakości kształcenia.

Uczelnia wskazała następujące elementy składowe Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia: weryfikację zasad rekrutacji na studia, monitorowanie, ocenę i weryfikację realizacji efektów kształcenia, ocenę procesu kształcenia, weryfikację planów studiów i programów nauczania, ocenę efektów kształcenia, ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenę realizacji praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, ocenę nauczycieli akademickich, ocenę dostępności do informacji dotyczącej kształcenia, ocenę wyników kształcenia, ocenę i wspieranie mobilności studentów, ocenę warunków kształcenia teoretycznego i praktycznego, ocenę obsługi i pracy administracyjnej studentów Uczelni, badanie kariery zawodowej absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie ich przygotowania do pracy zawodowej w kontekście efektów kształcenia, analizę aktów prawnych wynikających z procesu kształcenia.

Rektor Uczelni Zarządzeniem Nr 11/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. powołał czteroosobową Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Komisji należy: współdziałanie z nauczycielami i innymi pracownikami w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, koordynowanie działań w ramach systemu zewnętrznej i wewnętrznej akredytacji, analiza stanu zatrudnienia kadry, nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji, bieżąca ocena wykładowców i doskonalenia jakości kadry naukowo-dydaktycznej, analiza i wykorzystanie wyników ankiet studenckich, gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących wdrażania oraz działania systemu zapewnienia jakości w Bydgoskiej Szkole Wyższej, przedkładanie Rektorowi sprawozdania z funkcjonowania Komisji oraz wdrażania działań podnoszących jakość kształcenia.

W celu realizacji wdrażanego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Rektor Zarządzeniem Nr 6/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: powołania organów kolegialnych systemu weryfikacji efektów kształcenia powołał na okres od 1 października 2012 r. do 30 sierpnia 2015 r. następujące organy: Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, Komisję Programowo-Dydaktyczną, Komisję ds. Oceny Efektów Kształcenia.

Do zadań Komisji Programowo-Dydaktycznej należy: koordynowanie prac Komisji oraz podejmowanie współdziałania z nauczycielami akademickimi i innymi pracownikami w zakresie oceny procesu dydaktycznego, analizowanie oraz ewaluacja programów i planów nauczania w zakresie poszczególnych przedmiotów i poziomów kształcenia w odniesieniu do obowiązujących standardów kwalifikacji, weryfikowanie realizacji programu i celów studiów oraz ich oceny przez studentów, analiza oceny obciążenia godzinowego nauczycieli, analiza obciążenia godzinowego studentów w okresie semestralnym, rocznym i pełnym cyklu kształcenia, analizowanie oraz dokonywanie oceny w zakresie planów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, ocena doboru kryteriów do zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz ocena przebiegu egzaminu dyplomowego i procesu dyplomowania. Przewodniczący Komisji Programowo-Dydaktycznej składa sprawozdania z oceny procesu kształcenia oraz propozycje działań naprawczych na poszczególnych kierunkach studiów.

W skład Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich wchodzi co najmniej trzech członków, przy czym jeden z nich jest przedstawicielem grupy pracowników. Komisja

zajmuje się oceną kadry Bydgoskiej Szkoły Wyższej. Ocena dokonywana jest w oparciu o przepisy Regulaminu studiów oraz Zarządzenie Nr 18/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu oceny nauczycieli akademickich Bydgoskiej Szkoły Wyższej. Zarządzeniem Rektora Nr 1/5/2013 z dnia 28 maja 2013 r. został ustalony harmonogram oceny nauczycieli akademickich Bydgoskiej Szkoły Wyższej w roku akademickim 2013/2014. Oceny dokonuje komisja oceniająca powołana przez Rektora. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego, dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych, zasięga się opinii studentów. Ocena wraz z wnioskami przedstawiana jest nauczycielowi akademickiemu na piśmie. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od zapoznania się z oceną do Senatu Bydgoskiej Szkoły Wyższej. Wnioski wynikające z oceny nauczyciela akademickiego mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, powierzanie stanowisk kierowniczych oraz możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Komisja ds. Oceny Efektów Kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji zajmuje się definiowaniem efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, monitorowaniem osiągnięć efektów kształcenia po każdym roku kształcenia, współpracą z Komisją Programowo-Dydaktyczną w zakresie oceny programów kształcenia w kontekście realizacji efektów kształcenia, współpracą z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie definiowania, kwalifikacji, monitorowaniem i weryfikacją efektów kształcenia. Komisja dokonując co semestralnych ocen na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji, ma na celu wskazanie obszarów działania związanych z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, które wymagają modyfikacji, czy też poprawy. Odnosnie zaleceń, które wskazane zostały przez Komisję należy wymienić:

- a) konieczność zwiększenia liczby godzin zajęć o charakterze ćwiczeniowym, projektowym, ćwiczeń laboratoryjnych, co ma wpłynąć na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz pozwolić na praktyczną naukę w zakresie studiowanego kierunku,
- b) zmiany dotyczące opisu efektów kształcenia w zakresie kart przedmiotów (sylabusów) – zgodnie z zaleceniem Komisji nauczyciele akademicy winni z większą starannością dokonywać opisu zakładanych efektów kształcenia oraz wskazywać obszary wiedzy umiejętności i kompetencji, które są dla studentów po zakończeniu kształcenia szczególnie istotne,
- c) konieczność dostosowywania efektów kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów do wytycznych związanych z efektami kierunkowymi oraz obszarowymi przewidzianymi dla realizacji planów i programów kształcenia na studiach inżynierskich w sposób czytelny i spójny,
- d) konieczność dostosowywania sposobu zaliczania przedmiotów do ilości godzin zajęć dydaktycznych oraz do ich charakteru – w przypadku realizacji ćwiczeń projektowych należy dokonywać oceny projektów przygotowywanych przez studentów, a nie jedynie prac pisemnych, które nie sprawdzają umiejętności praktycznych studenta.

Zakres zaleceń, które zostały wskazywane są przez Komisję ds. oceny efektów kształcenia według KRK, przedstawiany jest podczas posiedzeń Senatu. Zespół wizytujący otrzymał do wglądu protokoły z posiedzenia Komisji ds. oceny efektów kształcenia według Krajowych Ram Kwalifikacji, na których m.in. Komisja dokonała semestralnej oceny efektów kształcenia, programu kształcenia, pisemnych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, sprawozdań z osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Komisja ds. Oceny Efektów Kształcenia wg KRK ma na celu zwiększanie efektywności działań związanych z umożliwieniem studentom osiągania zakładanych efektów kształcenia przy jednoczesnym podnoszeniu poziomu merytorycznego zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach każdego z kierunków studiów. Działania podejmowane przez Komisję mają charakter cykliczny i pozwalają na bieżącą weryfikację efektów kształcenia osiąganych przez studentów względem efektów kierunkowych i obszarowych założonych dla poszczególnych kierunków studiów. W przypadku zaleceń Komisji – wdrażane są one pod nadzorem pełnomocników rektora ds. kierunków studiów.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” Rektor Bydgoskiej Szkoły Wyższej powołał Pełnomocnika ds. kierunku studiów. Jest on odpowiedzialny za funkcjonowanie kierunku, jak również kwestie związane z tworzeniem oraz prowadzeniem kształcenia. Dodatkowo sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną oraz naukową kierunku. Pełnomocnik Rektora ds. kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” kieruje organizacją procesu dydaktycznego oraz pracami związanymi z rozwojem naukowo-badawczym. Funkcja ta wiąże się z koordynowaniem współpracy między studentami, dziekanatem, nauczycielami akademickimi, a działem dydaktyki, w zakresie odpowiadającym potrzebom kierunku. Pełnomocnik Rektora ds. kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” odgrywa zasadniczą rolę w procesie współdziałania ze studentami kierunku, których jest bezpośrednim przełożonym.

Dla realizacji działań związanych z systemem weryfikacji efektów kształcenia i doskonalenia jakości kształcenia w drodze Zarządzenia nr 8/9/2012 Rektora Bydgoskiej Szkoły Wyższej z dnia 28 września 2012 r. w sprawie stosowania szczególnych wzorów dokumentacji monitorowania i oceny jakości efektów kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej wprowadzono konieczność prowadzenia dokumentacji niezbędnej do oceny prawidłowości funkcjonowania efektów kształcenia, w tym protokół ewaluacji kart przedmiotów – sylabusów, protokół analizy pisemnych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych, protokół hospitacji egzaminów ustnych, sprawozdanie dotyczące efektów kształcenia osiąganych przez studentów, kartę indywidualną zaliczenia efektów kształcenia, protokół analizy prac dyplomowych oraz protokół hospitacji egzaminu dyplomowego. Celem funkcjonowania wskazanych dokumentów jest usprawnienie mechanizmu działania mającego doskonalić program kształcenia i jego efekty.

Na kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” istnieje możliwość dokonywania cyklicznych spotkań ze studentami, które odbywają się przy udziale Pełnomocnika Rektora ds. kierunku studiów „zarządzanie i inżynieria produkcji”, w celu dokonywania przez studentów oceny planów i programów kształcenia oraz zakresu ich realizowania, w odniesieniu do możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci uczestniczący w spotkaniach mogą poddać ocenie zakres realizacji zajęć dydaktycznych, wskazując jednocześnie obszary, które według nich jako interesariuszy wewnętrznych

wymagać powinny poprawy. Studenci zwracają uwagę na konieczność zwiększenia praktycznego wymiaru realizacji zajęć dydaktycznych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w realizowaniu niektórych przedmiotów (procesy i techniki produkcyjne, tworzywa polimerowe i ich przetwórstwo itp.) w laboratoriach zewnętrznych Uczelni.

Należy jednak wskazać, iż udział studentów w budowie systemu jakościowego jest niewielki. Mają jedynie pośredni wpływ na tworzenie planów i programów studiów, wyrażając swoje opinie w ankietach. Wydaje się, iż władze Uczelni powinny intensywniej propagować korzyści z uczestnictwa i zaangażowania studentów w działania projakościowe. Uznaje się też za zasadne podejmowanie działań mających ułatwić dostęp studentom do informacji dotyczących wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Jedną z procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia są hospitacje. Ich celem jest systematyczne dążenie do poprawy jakości procesu dydaktycznego. Pozyskane informacje zwrotne stanowią podstawę przeprowadzanych analiz oraz ocen efektów kształcenia. Hospitacje zajęć dokonywane są w oparciu o Zarządzenie Rektora Nr 10/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: zasad hospitacji w procesie ewaluacji jakości kształcenia. Nauczyciele akademicy, których staż pracy przekracza pięć lat mogą być hospitowani rzadziej niż raz na dwa lata. Nauczyciele akademicy, których staż jest krótszy mogą być hospitowani dwa razy w roku. Hospitacje odbywają się raz w semestrze na podstawie harmonogramu hospitacji. Przewodniczący Komisji ds. oceny nauczycieli przedstawia Rektorowi harmonogram hospitacji do końca października (semestr zimowy) oraz do końca lutego (semestr letni). Hospitacja przebiega w oparciu o kartę hospitacji. Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitującemu karty hospitacji i do omówienia z nim wniosków z hospitacji. Wynik hospitacji służy ewaluacji przebiegu procesu dydaktycznego. Wyniki hospitacji stanowią jeden z elementów okresowej oceny pracowników, są także brane pod uwagę w polityce awansów, przedłużania zatrudnienia i obsadzie zajęć. Zespół oceniający otrzymał do wglądu arkusze hospitacyjne z ostatnich trzech lat. W analizowanym okresie hospitacja wypadła pozytywnie dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Zespół odnotował jednakże, iż około 90% hospitacji zostało przeprowadzone przez jedną, tą samą osobę. Rekomenduje się w celu obiektywizacji ocen zaangażowanie większej liczby nauczycieli akademickich.

Elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia jest system ankietyzacji. Jest on prowadzony w oparciu o Zarządzenie Rektora Nr 8/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: stosowania szczegółowych wzorów dokumentacji monitorowania i oceny jakości efektów kształcenia w Bydgoskiej Szkole Wyższej. Proces ankietowania przeprowadzany jest systematycznie (dwa razy do roku) i dotyczy oceny zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz oceny pracy pracowników administracyjnych. Badanie jest przeprowadzane z użyciem elektronicznych wersji ankiet zamieszczonych w „strefie studenta”. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia po sporządzeniu zbiorczych raportów przekazuje władzom Uczelni informacje na temat wyników. Wyniki ocen jakości zajęć dydaktycznych Pełnomocnik przekazuje kierownikom danego kierunku, którzy są zobowiązani przedstawić wyniki indywidualnie nauczycielom akademickim, których zajęcia podlegały ocenie. Pełnomocnicy Rektora są zobowiązani do uwzględnienia wniosków z ankiet oceny jakości zajęć dydaktycznych w ocenie okresowej nauczycieli oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia przedstawia skrócony

raport na najbliższym posiedzeniu Senatu po opracowaniu raportów z badań. Wyniki ankiety z podziałem na semestry prezentujące imiennie oceny wykonawców włączane są do teczek akt osobowych nauczyciela akademickiego. Oceny uzyskane przez poszczególnych pracowników dydaktycznych są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Wiedza pozyskana za pomocą tych instrumentów służy kształtowaniu polityki kadrowej. Narzędzia, które wskazano w tym względzie to rozmowa z ocenianym pracownikiem dydaktycznym, podczas której wskazuje się na konieczność wyeliminowania sygnalizowanych braków i uchybień, a w przypadku braku poprawy, rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem.

Studenci mogą znaleźć niezbędne informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na stronie internetowej Uczelni. Studenci mają dostęp do elektronicznej informacji w zakresie oferty kształcenia, efektów kształcenia, wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Na stronie internetowej są publikowane m.in. anonimowe wyniki przeprowadzonej wśród studentów ankietyzacji na temat oceny nauczycieli akademickich. Informacje dotyczące sposobów weryfikacji efektów kształcenia oraz kryteria ocen są zamieszczone w sylabusach przedmiotów, rozkładach zajęć na semestr oraz podawane do wiadomości studentów na początku semestru przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za dany przedmiot. Każdy nauczyciel akademicki udziela studentom konsultacji. Zbiorczy plan terminów konsultacji jest umieszczany na tablicy ogłoszeń. W celu usprawnienia procesu kształcenia w Uczelni, Rektor na wniosek Pełnomocnika Rektora ds. kierunku studiów powołuje spośród nauczycieli akademickich opiekunów pierwszych roczników studiów. Do obowiązków opiekuna należy: zaznajomienie studentów z regulaminem studiów Bydgoskiej Szkoły Wyższej, przekazywanie studentów podstawowych wiadomości o planie studiów, obowiązujących w Uczelni, przepisach itp., zapoznanie się z warunkami materialnymi, ewentualnymi trudnościami w nauce, zainteresowaniami i predyspozycjami studentów, w szczególności studentów będących osobami niepełnosprawnymi, ścisłe współdziałanie z organami samorządu studenckiego, starostą roku oraz organizacjami studenckimi i młodzieżowymi działającymi w Uczelni we wszystkich sprawach związanych z procesem kształcenia.

Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono, iż na posiedzeniach Senatu była omawiana problematyka związana z elementami systemu jakości kształcenia.

Ważnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest monitoring losów absolwentów dokonywany w oparciu o Zarządzenie Rektora Nr 12/9/2012 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie: monitorowania karier zawodowych absolwentów Bydgoskiej Szkoły Wyższej. W zakresie monitorowania losów absolwentów funkcjonują: Akademickie Biuro Karier i Klub Absolwenta. Akademickie Biuro Karier zostało utworzone decyzją Rektora w 2009 r. Biuro koncentruje się na trzech zadaniach głównych: poradnictwo zawodowe, planowanie ścieżki kariery zawodowej oraz monitorowanie losów absolwentów. Wyniki analizy ankiet służą m.in. modyfikowaniu programów kształcenia w celu przystosowania ich do potrzeb rynku pracy. Mają one również na celu poddanie ocenie możliwości zatrudnienia absolwentów Bydgoskiej Szkoły Wyższej. Ponadto Biuro oferuje szkolenia z zakresu: budowania podstaw przedsiębiorczości, pozyskiwania środków europejskich, promocji idei zatrudnienia. Zadania powyższe są realizowane m.in. przy współpracy z innymi jednostkami takimi jak: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu,

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorski Związek Pracodawców, Bydgoski Dom Technika NOT. W zakresie współpracy z Kujawsko-Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy, przy aktywnym udziale przedsiębiorstw organizowane są panele współpracy uczelnia – pracodawcy, które mają ułatwić studentom wejście na rynek pracy po zakończeniu kształcenia. Znaczącym w kreowaniu kariery zawodowej studentów jest możliwość skorzystania z porad doradcy zawodowego. Działalność Akademickiego Biura Karier wspierana jest funkcjonowaniem Klubu Absolwenta. W ramach Klubu organizowane są coroczne spotkania absolwentów, podczas których dokonuje się oceny drogi zawodowej absolwenta. W spotkaniu tym każdorazowo uczestniczą Rektor, Prorektorzy, Pełnomocnicy Rektora ds. kierunków studiów oraz Przewodniczący Samorządu Studenckiego. Przewodniczący Klubu podczas każdej inauguracji roku akademickiego jako zaproszony gość przedkłada zgromadzonym informację dotyczącą kariery zawodowej absolwentów.

Zespół oceniający na podstawie oglądu dokumentów, przeprowadzonego wywiadu dostrzegł następujące problemy w funkcjonowaniu WSZJK w jednostce:

- funkcjonowanie i przepływ informacji w systemie WSZJK jest utrudnione ze względu na ograniczone zasoby ludzkie jednostki,
- procedury funkcjonowania systemu jakości nie są jasne, brak jest księgi jakości, brak dowodów archiwalnych funkcjonowania systemu jakości (dla przykładu przedstawiona ocena okresowa pracowników dotyczyła tylko 5 pracowników kierunku ZIP i była tylko z 2014 roku,
- procedury systemu jakości powinny zostać udoskonalone, przejawem ich wadliwego funkcjonowania są odnotowane podczas hospitacji zajęć przez Zespół Oceniający przypadki braku spójności tematyki prowadzonych zajęć z kartami przedmiotów,
- wyraźny jest brak właściwego objęcia systemem WSZJK laboratoriów prowadzonych w zewnętrznych jednostkach (dowód w formie faktury wykonania zobowiązania nie jest dowodem oceny jakości kształcenia),
- system WZJK nie wykorzystuje w ocenie jakości kształcenia systemu antyplagiatowego.

2) Istniejący w Jednostce system zapewnienia jakości kształcenia angażuje zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Przedstawiciele studentów są członkami Senatu Uczelni i stanowią nie mniej niż 20% wszystkich członków tego organu. Zarządzeniem Rektora z dnia 28 września 2012 roku nr 6/9/2012 powołano organy kolegialne Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Przedstawiciele samorządu studentów kontaktują się z Władzami Uczelni w zakresie proponowanych zmian w planach i programach studiów.

Studenci kierunku przekazali zespołowi oceniającemu refleksje, że niechętnie biorą udział w ankietyzacji, ze względu na fakt, że nie widzą sensu w wypełnianiu kwestionariuszy – nie wiedzą, po co one są przeprowadzane i jakie dają efekty. Mają zbyt małą świadomość dot. funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia. Studenci wskazali, że dotychczas nie przeprowadzano z nimi spotkań, w trakcie których proszeni byliby o opinie dotyczące warunków studiowania, planów i programów studiów, czy propozycji zmian.

Studenci wskazali, że chętnie wzięliby udział w takim spotkaniu. Stopień zainteresowania studentów jakością kształcenia jest umiarkowany, jednak – jak wskazano podczas spotkania z ZO PKA – ich zaangażowanie byłoby większe, gdyby dokładnie wiedzieli, jakie są efekty ich działań i otrzymywali informacje zwrotne.

Władze uczelni oddziałują na system poprzez powołanego pełnomocnika ds. kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji”. Jego zadaniem koordynowanie współpracy pomiędzy studentami, dziekanatem a nauczycielami akademickimi.

Utworzono także Klub Absolwenta BSW, który zrzesza dotychczasowych absolwentów. Do członków klubu kierowane są zapytania dot. jakości kształcenia.

Wśród interesariuszy zewnętrznych wymienić należy jednostki, w których realizowane są zajęcia. Interesariusze ci przygotowują sprawozdania z kształtowanych efektów kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+/-	+	-	-	+/-
umiejętności	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-
kompetencje społeczne	+	+	+	-	-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. W Bydgoskiej Szkole Wyższej funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, którego działanie oparte jest na zarządzeniach Rektora. Rekomenduje się udoskonalenie tego systemu poprzez:
 - a. udoskonalanie procedur funkcjonowania systemu w celu eliminacji braków wskazanych w raporcie,
 - b. opracowanie nowej procedury w celu objęcia systemem WSZJK zajęć prowadzonych w zewnętrznych jednostkach,
 - c. opracowanie nowej procedury WZJK mającej na celu przeciwdziałanie zjawisku plagiatu,
 - d. budowę księgi jakości,
2. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni angażując się w polepszanie jakości kształcenia w Uczelni.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe				X	
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych ²	Nie dotyczy				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

Wizytowana Bydgoska Szkoła Wyższa posiada koncepcję kształcenia nawiązującą do misji Uczelni. Koncepcja ta odpowiada celom postawionym przez jednostkę. Koncepcja kształcenia została opracowana przy współudziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Założone cele i efekty kształcenia oraz dokumentacja ich przyjęcia stanowią logiczną i spójną całość i są ogólnie zgodne z założeniami z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Przyjęte efekty kształcenia dla studiów 1 stopnia kierunkowe, jak i przedmiotowe są sformułowane w zrozumiały sposób. Struktura opisu jest jednolita i logiczna umożliwiającą opracowanie metod ich weryfikacji.

Uczelnia stosuje przemyślany i jednolity system umożliwiający weryfikację założonych efektów kształcenia. Metody weryfikacji efektów kształcenia nie budzą zastrzeżeń.

Proces badania losu absolwentów jest dobry, daje podstawę do dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów otoczenia społeczno-gospodarczego.

Realizowany program studiów umożliwia osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia. Czas trwania kształcenia, dobór treści i ich sekwencja, forma zajęć dydaktycznych i metod kształcenia oraz nakład pracy studenta są prawidłowe.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe jak formy i metody dydaktyczne są przemyślane i stanowią spójną logiczną całość. Efekty kształcenia dostosowano do obowiązujących wcześniej planów studiów wynikających ze standardów kształcenia.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich w ograniczonym zakresie gwarantuje uzyskanie efektów kształcenia zgodnych z wymaganiami stawianymi praktycznemu profilowi kształcenia w dyscyplinach inżynierii produkcji, budowy i eksploatacji maszyn.

Jednostka nie posiada minimum kadrowego wymaganego przepisami (brak trzech nauczycieli ze stopniem naukowym doktora lub osób mogących ich zastąpić posiadających właściwe doświadczenie zawodowe).

Jednostka nie prowadzi własnej polityki rozwoju kadry bazując na uzupełnianiu braków kadrowych z rynku.

Infrastruktura dydaktyczna jednostki zapewnia w dobrym stopniu realizację efektów kształcenia w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych oraz w minimalnym stopniu w zakresie umiejętności.

Zasady rekrutacji są przejrzyste i nie zawierają w sobie elementów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów.

System oceny osiągnięć studentów zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. Możliwości mobilności studentów są marginalne. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej nie budzi zastrzeżeń.

W Bydgoskiej Szkole Wyższej funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, którego działanie wymaga udoskonalenia. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni angażując się w polepszanie jakości kształcenia w Uczelni.

Rekomenduje się Bydgoskiej Szkole Wyższej prowadzącej kierunek „zarządzenie i inżynieria produkcji:

- w realizacji koncepcji kształcenia większe wykorzystanie nauczycieli posiadających doświadczenie praktyczne zdobyte poza Uczelnią,
- wyraźnie wyszczególnienie efektów kształcenia dla prowadzonych specjalności, oraz pełną realizację efektów praktycznych kompetencji inżynierskich,
- dalsze udoskonalanie efektów kształcenia w celu zasadniczego odróżnienia ich od profilu ogólnoakademickiego, według którego wcześniej kształcono na Uczelni,

- znaczące zwiększenie jakości procesu dyplomowania, w tym: stosowania właściwych kryteriów ocen, opracowania redakcyjnego i studium literaturowego prac,
- wyniki ankietyzacji opracowywać dodatkowo z uwzględnieniem podziału na kierunki studiów,
- w realizowanym programie należy wprowadzić następujące zmiany,
 - a. wdrożyć zajęcia z typowego dla kierunku oprogramowania,
 - b. zwiększyć liczbę zajęć laboratoryjnych związanych z kierunkiem kształcenia,
- poprawę bazy laboratoryjnej (utrzymanie zalecenia po wizytacji PKA w 2011 roku),
- udoskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia poprzez:
 - a. udoskonalanie procedur funkcjonowania systemu w celu eliminacji braków wskazanych w raporcie,
 - b. opracowanie nowej procedury w celu objęcia systemem WSZJK zajęć prowadzonych w zewnętrznych jednostkach,
 - c. opracowanie nowej procedury WZJK mającej na celu przeciwdziałanie zjawisku plagiatu,
 - d. budowę książki jakości,

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
zasoby kadrowe			X		

Merytoryczna część odwołania przekazanego przez Rektora Bydgoskiej Szkoły Wyższej Komisji Akredytacyjnej przedstawia informację na temat działań podjętych po przeprowadzonej wizytacji programowej kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji”. Między innymi Uczelnia postanowiła zweryfikować minimum kadrowe i zatrudnić nowych nauczycieli akademickich od nowego roku akademickiego 2014/2015 oraz ulokować kierunek częściowo w obszarze nauk społecznych. Działania te dają podstawę do zmiany oceny kryterium zasoby kadrowe z częściowo na znacząco. Uczelnia nie posiadała właściwego minimum kadrowego w czasie wizytacji. Planowane działania osiągną właściwy skutek od początku roku akademickiego 2014/2015, w którym minimum kadrowe powinno spełnić wymagania formalne. Szczegóły kwalifikacji nauczycieli akademickich przedstawiono poniżej.

Raport po wizytacji posiadał sprzeczność oceny kryterium „cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji”. Na stronie 12 raportu kryterium posiadało ocenę w pełni, natomiast w podsumowaniu na stronie 37 ocenę znacząco. Ocena znacząco jest oceną właściwą tego kryterium.

Dalsze działania Uczelni wskazane w odpowiedzi nie dały podstawy do zmiany ocen pozostałych kryteriów.

